

Místní akční plán v ORP Chrudim

CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000069

1. Analytická část

Žadatel:

Město Luže
Nám. Plk. J. Koukala 1
538 54 Luže

Partneři projektu:

MAS Železnohorský region, z. .s
MAS Skutečsko, Košumbersko a Chrastecko, z. s.
MAS Chrudimsko, z. s.
Město Chrudim

1	Analytická část.....	4
1.1	Obecná část analýzy	4
1.1.1	Základní informace o řešeném území.....	4
1.1.2	Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání.....	5
1.1.2.1	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) Místních akčních skupin (MAS) 7	7
1.1.2.2	Strategické dokumenty obcí	7
1.1.2.3	Regionální a národní strategické dokumenty	9
1.1.3	Vyhodnocení dotazníkového šetření	11
1.1.3.1	Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim.....	11
1.1.3.2	Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb základních škol v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim.....	15
1.1.3.3	Další dotazníkové šetření uskutečněné realizačním týmem	22
1.1.4	Charakteristika školství v řešeném území.....	22
1.1.4.1	Přiblížení problematiky školství v řešeném území – rozmístění škol, s čím se území obecně potýká v návaznosti na školství, apod.....	22
1.1.4.2	Problematika speciálního školství.....	37
1.1.4.3	Základní umělecké vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území.....	38
1.1.4.4	Neformální a zájmové vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území	39
1.1.5	Problematika školství v území ORP Chrudim	41
1.1.5.1	Informace ke školským obvodům a plnění povinné školní docházky.....	41
1.1.5.2	Školské rady a školské obvody.....	43
1.1.5.3	Metodická a vzdělávací centra v ORP Chrudim	45
1.1.5.4	Svazkové školy	46
1.1.5.5	Programy aktivních škol	47
1.1.5.6	Problematika mateřských škol	51
1.1.5.7	Péče o nadané děti	52
1.1.6	Zajištění dopravní dostupnosti škol v území	53
1.1.7	Sociální situace.....	54
1.1.7.1	Sociálně patologické jevy vyskytující se na území ORP Chrudim	55
1.1.7.2	Výskyt sociálně vyloučených lokalit	55
1.1.7.3	Sociální a další služby zaměřené na děti, mládež a rodiče poskytované v regionu (nízkoprahové kluby, odpolední kluby, rodinná centra, mateřská centra atd.)	55
1.1.8	Návaznost na dokončené základní vzdělávání – spolupráce se SŠ a zaměstnavateli ...	56
1.1.9	Další instituce působící v území	57

1.1.9.1	Pedagogicko psychologické poradny	57
1.1.9.2	Role veřejných knihoven v současné společnosti	58
1.1.9.3	Analýzy úřadu práce v okrese Chrudim	64
1.2	Specifická část analýzy	65
1.2.1	Témata MAP v řešeném území X Uplatnění klíčových témat dle metodiky MAP v řešeném území - jak se v dokumentu uplatňují a kde	65
1.2.2	Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace, apod.	66
1.2.3	Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území	66
1.3	Východiska pro strategickou část	66
1.3.1	Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů	66
1.3.2	Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	66
1.3.3	SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje, povinných a doporučených opatření MAP v řešeném území	66

Vyhodnocení dotazníků map – grafy

Další rozpracování bude následovat v rámci tvorby místního akčního plánu (aktivity škol, aktivity spolupráce)

1 Analytická část

1.1 Obecná část analýzy

1.1.1 Základní informace o řešeném území

1.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání

Tabulka 1: Přehled strategických dokumentů v území

Strategické dokumenty	SCLLD MAS			Strategické dokumenty obcí								Regionální a národní strategické dokumenty							
	Ž	CH	SKCH	Ž		CH		SKCH				A	B	C	D	E	F	G	H
				SR SO	PRO Bojanov	SPUR MCH	KZŠ vCH	KRS MCH	POV HT	MPOV OŘ	SOK								
Udržitelnost technického stavu školských zařízení	+	+	+	+		+		+	+							+	+		
Bezbariérovost	+	+		+				+				+							
Kvalita a dostupnost		+	+	+				+			+	+		+		+	+	+	
Dopravní dostupnost	+	+	+	+															
Nedostatečná kapacita MŠ	+	+ jesle i MŠ		+								+		+				+	
Vybavenost (potřeby) škol	+	+	+	+								+	+				+		
Kapacita školních družin	+	+					+					+							
Spolupráce škol a zaměstnavatelů	+	+	+		+								+						
Rozvoj mimoškolních aktivit	+	+	+	+										+		+	+	+	
pozitiva																			
Široká síť infrastruktury	+	+	+	+								+		+					
Dostatečná kapacita ZŠ	+	+	+	+		+	+					+		+					
Opatření						+													
Zlepšení dopravní dostupnosti	+	+	+	+															
Rekonstrukce a opravy budov	+	+	+	+				+	+				+			+			

Podpora celoživotního vzdělávání	+	+	+	+		+						+	+			+	+		+
Podpora kulturních a volnočasových aktivit (sport)	+	+	+		+							+					+	+	
Podpora komunitní funkce a spolupráce škol	+	+	+	+										+	+		+		
Spolupráce škol a dalších klíčových aktérů	+	+	+	+		+							+	+	+	+		+	+
Rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami			+	+								+		+	+	+			
Rozvoj podmínek pro inkluzivní vzdělávání			+									+	+	+	+	+			+
Podpora dalšího vzdělávání (pro zvýšení zaměstnatelnosti, zájmové vzdělávání)			+		+			+		+	+	+						+	

Zdroj dat: vlastní zpracování

1.1.2.1 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) Místních akčních skupin (MAS)

(Ž) MAS ŽELEZNOHORSKÝ REGION

Strategie MAS Železnohorský region zdůrazňuje potřebu zajistit dostatečné vzdělávací prostory pro předškolní i školní docházku a jejich využití i v mimoškolních hodinách. Pro budování úspěšného regionu je třeba posilovat konkurenceschopnost, především profesní. Podporou školství a vzdělávání dojde i k posílení rozvoje společenského života, vztahu obyvatel k regionu a snížení záporné migrace obyvatel. Kvalitní materiální vybavení a odpovídající komplexní zázemí škol představují jednu z priorit uvedené strategie. Je nezbytné také rozšíření kapacit mateřských škol v exponovaných místech zájmu a využití kapacit základních škol. Aktuální jsou též prarodinná opatření, tedy otázka zajištění bezpečné a ekologické dopravy do škol, podpora dětských skupin, dále vzdělávání k zaměstnanosti apod.

(CH) MAS CHRUDIMSKO

Strategie MAS Chrudimsko je v oblasti zvyšování kvality a dostupnosti vzdělávání zaměřena na podporu mateřských škol v podobě metodického poradenství, vzdělávání a rozšiřování potřebného vybavení a pomůcek – zavádění nebo rozšiřování aktivit v podobě her rozvíjejících logické myšlení, ekologické povědomí, zdravý životní styl apod. v oblasti rozvoje základního školství je v rámci strategie deklarována podpora zlepšení vybavení učeben pro přírodovědnou a technickou gramotnost – vybavení speciálními pomůckami, posilování zájmu o technické a přírodovědné obory, podpora přípravy na širokou škálu povolání i podpora povinných opatření místních akčních plánů vzdělávání a to v podobě podpory speciálního základního školství a pomoci v běžném základním školství pro zařazování jedinců se speciálními potřebami. Na místě je také podpora projektů místních knihoven a rovněž i kulturní, společenské a další volnočasové aktivity pro zajištění rozvoje území vč. infrastruktury a zázemí pro realizaci těchto aktivit.

(SKCH) MAS SKUTEČSKO, KOŠUMBERSKO a CHRASTECKO

Strategie MAS SKCH se v oblasti vzdělávání zaměřuje na dostatečné a rozmanité podmínky pro zkvalitňování lidského potenciálu, ve vazbě na zvyšování konkurenceschopnosti místní pracovní síly. Mimo rozšiřování kapacity MŠ, která je přes existenci sociálně vyloučených lokalit i do budoucna v rámci celého území dostatečná vzhledem k předpokládanému demografickému trendu (dostupnosti MŠ je podporována), a oblast bezbariérovosti, která není prioritní, neboť jí byla věnována pozornost v předchozím období, takže nyní se týká pouze dostupnosti nově budovaných či rekonstruovaných učeben apod., reaguje na všechny výše identifikované potřeby, včetně problematiky efektivního vzdělávání a podpory relevantních alternativních trendů.

1.1.2.2 Strategické dokumenty obcí

(SR SO) STRATEGIE ROZVOJE SVAZKU OBCÍ

Strategie rozvoje svazku obcí Heřmanoměstecko, Za Letištěm, Centrum Železných hor, Železné hory, Podhůří Železných hor a Západně od Chrudimi řeší i jako jednu z klíčových oblastí vzdělávání. v rámci SR SO vznikl i zásobník projektů s potřebami jednotlivých škol, které jsou dále řešeny v návrhové části a v SCLLD MAS ŽR.

(PRO Bojanov) PROGRAM ROZVOJE OBCE 2016 – 2025 OBCE BOJANOV

Strategie se oblasti vzdělávání primárně nevěnuje, mapuje pouze současný stav v analýze a stanovuje projektové záměry, které je zapotřebí řešit v oblasti základního, předškolního vzdělávání v letech 2016 – 2025.

(SPURMCH) STRATEGICKÝ PLÁN UDRŽITELNÉHO ROZVOJE MĚSTA CHRUDIMI 2015

Vzdělanost je řešena mj. cílem C.1 - Podpora kvalitního školství a vzdělávání, kterého chce město dosáhnout prostřednictvím čtyř opatření: 1. Zajistit stabilní podporu města pro udržení infrastruktury kvalitních škol a školských zařízení, 2. Podporovat udržení oborové struktury vzdělávání, 3. Využívat dalších organizací města i nestátních neziskových organizací jako vzdělávacích a společenských center, 4. Podporovat výchovu k udržitelnému rozvoji a zdravému životnímu stylu

Shrnutí: v rámci Strategického plánu udržitelného rozvoje je deklarováno:

- udržení infrastruktury
- spolupráce s NNO a dalšími organizacemi
- oborové vzdělávání (ŠŠ, trh práce), výchova k udržitelnému rozvoji
- Pro MAP návaznost: propojení s trhem práce-podnikavost, s praxí-tech. obory-polytechnika

(KZŠvCH) KONCEPCE ZÁKLADNÍHO ŠKOLSTVÍ V CHRUDIMI

(KRSMCH) KOMUNITNÍ ROZVOJOVÁ STRATEGIE MĚSTA CHRASTI NA LÉTA 2011 – 2030

Podpora vzdělávání se řadí mezi nejvýznamnější zdroje pro rozvoj Chrasti. z provedené SWOT analýzy strategie vyplynulo v oblasti vzdělávání několik "problémů a potřeb" - **stav budov ZŠ, MŠ, absence bezbariérového přístupu ZŠ, MŠ**, které byly východiskem pro stanovení priorit a opatření města.

Vzdělávání je řešeno Prioritou 3 - Město buduje, rozšiřuje a zkvalitňuje zázemí pro vzdělávání všech občanů a vytváří podmínky pro jeho využívání, prostřednictvím tří opatření – vytváření podmínek pro všechny druhy vzdělávání všech generací a péči o děti v MŠ rodičů žijících ve městě, podpora dalšího vzdělávání pro zvýšení zaměstnatelnosti občanů a udržitelný rozvoj s využitím Komunitní školy a usnadnění působení subjektům pro zájmové vzdělávání občanů působících v Chrasti.

(POV HT) PROGRAM OBNOVY VENKOVA MĚSTA HROCHŮV TÝNEC NA ROKY 2014 – 2020

Strategický dokument se věnuje investičním prioritám města, mezi plánované oblasti patří také infrastruktura ZŠ a MŠ. Dokument je strukturován formou výhradně plánovaných investičních akcí na jednotlivé roky.

(MPOV OŘ) MÍSTNÍ PROGRAM OBNOVY VENKOVA 2014 – 2020 OBCE ŘEPNÍKY

Strategie se oblasti vzdělávání primárně nevěnuje, podpora základní a mateřské školy (škola v přírodě, výlety, den dětí, atd.) patří mezi plánované aktivity obce v letech 2014 – 2020.

(SOK) SVAZEK OBCÍ KOŠUMBERSKA NA ROKY 2014 – 2020

Strategie se primárně oblasti vzdělávání nevěnuje, v rámci své strategie má ovšem připraveny projekty neinvestičního charakteru na podporu zvýšení kvality života, mezi které se řadí také podpora škol (sportovní olympiáda, vydání publikací o historii jako regionálních učebnic) a školky (divadelní školky, dovybavení školky).

1.1.2.3 Regionální a národní strategické dokumenty

(A) DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ a ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY v PARDUBICKÉM KRAJI (2016–2020)

Předškolní vzdělávání

Pardubický kraj podpoří navýšení kapacit mateřských škol jen v místech aktuální potřeby, kdy v posuzované lokalitě nebude dostatek volných stávajících kapacit mateřských škol.

Záměrem kraje je mj. zvýšit účast dětí ohrožených školním neúspěchem v kvalitní přípravě na vzdělávání, a to v případě nedostatečných kapacit mateřských škol formou podpory zřízení přípravných tříd základních škol v souladu s jejich zákonem stanoveným účelem, a dále seznamování dětí s cizím jazykem přiměřeným způsobem odpovídajícím jejich věku a možnostem

Základní vzdělávání

Dostupnost základního vzdělávání je v Pardubickém kraji velmi dobře zajištěna. Přes zvyšující se počet žáků ve věku 6–15 let jsou zatím stávající kapacity základních škol celkově dostačující.

Záměrem kraje je vznik nových základních škol či navyšování kapacit a míst poskytovaného vzdělávání základních škol pouze v odůvodněných případech v návaznosti na demografický vývoj a s ohledem na možnosti využití stávajících kapacit základních škol.

Záměrem kraje pro předškolní i základní vzdělávání je podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně žáků mimořádně nadaných).

Zájmové vzdělávání

Záměrem Pardubického kraje je v oblasti zájmového vzdělávání podporovat spolupráci organizací zabývajících se volnočasovými aktivitami dětí a mládeže, zvyšovat efektivitu a účelnost využívání kapacit (činností) stávajících školských zařízení pro zájmové vzdělávání, navyšovat kapacity (další činnosti) středisek volného času, místa poskytovaných služeb stávajících školských zařízení pouze ve výjimečných a odůvodněných případech, navyšovat kapacity ŠD s ohledem na změny počtu žáků v 1. až 3. ročníku základních škol.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Základním cílem je vytvoření rovných příležitostí vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, mj. podporovat kvalitní předškolní vzdělávání pro cílové skupiny dětí ve smyslu prevence a kompenzace sociálního znevýhodnění, využít odborného a materiálního potenciálu speciálních škol k podpoře společného vzdělávání dětí a žáků v hlavním vzdělávacím proudu, podporovat zajištění bezbariérového přístupu a možnosti pohybu tělesně postižených žáků ve zřízovaných školách.

(B) STRATEGIE INTEGROVANÉ ÚZEMNÍ INVESTICE HRADECKO – PARDUBICKÉ AGLOMERACE

Cílem Hradecko – pardubické aglomerace v oblasti primárního školství a zájmového/neformálního vzdělávání je zaměřit se především na rozvoj polytechnického vzdělávání s důrazem na sdílené kapacity (infrastrukturní i lidské) a vzájemnou spolupráci mezi školami a školskými zařízeními. Důraz bude kladen na rozvoj příznivého prostředí pro vnímání perspektivnosti technických a přírodovědných oborů žáky/studenty a jejich rodiči, především ve formě aktivit popularizujících vědu a její pokrok, a také spolupráce se zaměstnavateli včetně využití kapacit pro další vzdělávání. Cíl je průřezově zaměřen na zvyšování počtu proinkluzivně zaměřených škol v aglomeraci, schopných vytvářet diferencované podmínky a optimálně rozvíjet schopnosti dětí a žáků.

(C) DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ a ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ČESKÉ REPUBLIKY NA OBDOBÍ 2015-2020

Předškolní vzdělávání

Mezi hlavní úkoly v oblasti předškolního vzdělávání pro následující období patří především zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání a podpora mateřských škol při začleňování dětí ze znevýhodněného prostředí, v místech zvýšeného zájmu o předškolní vzdělávání navýšení nedostatečných kapacit mateřských škol a zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Základní vzdělávání

V návaznosti na demografické trendy je záměrem vytvářet podmínky pro průběžné posilování kapacit základních škol, podporovat propojování školního a mimoškolního vzdělávání.

(D) AKČNÍ PLÁN INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ NA OBDOBÍ 2016 – 2018

Cílem strategie je rozvoj potenciálu každého žáka a podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro rozvoj potenciálu každého žáka je nezbytná nejen odborná podpora, ale i pozitivní postoje žáka ke vzdělávání a dobré klima ve třídách a školách.

(E) KRAJSKÝ PLÁN VYROVNÁVÁNÍ PŘÍLEŽITOSTÍ PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Základním cílem pro období platnosti Krajského plánu je zvýšení schopnosti vzdělávacího systému vytvářet podmínky pro úspěšné uplatnění žáků a studentů se zdravotním postižením do společnosti.

(F) REGIONÁLNÍ AKČNÍ PLÁN PARDUBICKÉHO KRAJE (RAP Pk)

Dokument se v kapitole věnované podpoře kvalitního systému vzdělávání zaměřuje na vzdělanost a kvalifikovanost obyvatel jako jednoho z klíčových předpokladů pro jejich úspěšné uplatnění na trhu práce. Vyzdvihuje nutnost dbát nejen na kvalitu počátečního, sekundárního a vysokoškolského vzdělávání, ale také důležitost průběžného doplňování znalostí v rámci dalšího, celoživotního vzdělávání a neformálního vzdělávání, k němuž je nezbytná odpovídající infrastruktura.

Podpora kvalitního systému vzdělávání je jednou z 26 hlavních aktivit RAP Pk. v rámci aktivity "podpora kvalitního systému vzdělávání" jsou uvedeny hlavní typy projektů, které danou aktivitu budou nebo mohou naplňovat. Mezi typy projektů se řadí mj. také:

- infrastruktura pro předškolní a základní vzdělávání
- zájmové a neformální vzdělávání mládeže
- zvýšení kvality vzdělávání (předškolní, primární, sekundární a celoživotní) v regionu
- podpora venkovských komunitních škol.

(G) KRAJSKÁ PŘÍLOHA STRATEGIE INTELIGENTNÍ SPECIALIZACE 3 – PARDUBICKÝ KRAJ

Stěžejní dokument, který specifikuje potřeby podpory oblasti vzdělávání v regionu.

Jednou z klíčových oblastí změn je zaměření na kvalitu a relevanci vzdělávání jako jednoho z klíčových předpokladů pro posilování konkurenceschopnosti kraje – cílem je vytvořit podmínky pro růst kvality a praktické relevance nejen ZŠ, s využitím různých forem rozvíjet zájem široké veřejnosti o vědu a techniku a získávat nadané mladé lidi pro kariéru v přírodovědných a technických oborech (vč. školství) v regionu:

- zvýšit kvalitu a atraktivitu přírodovědného a technického vzdělávání a matematiky (STEM) na ZŠ
- zvýšit kvalitu práce s talenty a podporu profesní profilace žáků
- zvýšit kvalitu řízení a vytvářet podmínky pro trvalý růst kvality vzdělávání
- zvýšit kvalitu a intenzitu popularizace vědy a techniky

- zvýšit kvalitu a dostupnost neformálního a zájmového vzdělávání zaměřeného na přírodní a technické obory a matematiku (STEM).

(H) STRATEGIE ROMSKÉ INTEGRACE DO ROKU 2020

V oblasti vzdělávání se strategie zabývá základními problémy mezi Romy a většinou populací, vysokým zastoupením romských dětí ve vzdělávání s nižšími ambicemi, trendy k segregaci romských dětí v předškolním a základním vzdělávání a nedostatečnou připraveností romských dětí na školu v důsledku malého zapojení romských dětí do předškolního vzdělávání. Jedním z klíčových opatření strategie je zajistit dostupnou infrastrukturu pro předškolní vzdělávání dětí v mateřských školách, tak aby nedocházelo k segregaci romských dětí a zvyšovat informovanost krajů a obcí o možnostech podpory pro zvýšení kapacit předškolních zařízení.

1.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

1.1.3.1 Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim

Oblasti rozvoje z projektu OP VVV u mateřských škol

V rámci dotazníku vyplnilo odpovědi z celkových 47 MŠ 44. Důvodem nevyplnění u 3 MŠ byly technické problémy s přihlášením a autorizací ředitelky MŠ (doplnit za další MŠ).

Průměrné hodnocení MŠ v hlavních a vedlejších oblastech podporovaných z OP je oproti kraji a ČR v ORP mírně nižší.

Z nabízených oblastí MŠ obdobně jako na úrovni kraje a státu deklarovaly MŠ nejnižší úroveň rozvoje a zároveň největší zájem rozvíjet polytechnické vzdělávání, byť další oblasti v pořadí podpora matematické gramotnosti, inkluzivního vzdělávání, čtenářské gramotnosti a podpora kompetencí k iniciativě a kreativité vykazují obdobnou míru úrovně a také vysokou míru požadované podpory a v míře vyžadované podpory jsou jen minimální rozdíly.

I v dalších oblastech (ICT a sociální a občanské dovednosti) je úroveň rozvoje obdobná.

I. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání MŠ

MŠ deklarovaly zájem rozvíjet podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného učení pedagogických pracovníků atd.), upravovat organizaci a průběh vzdělávání v souladu s potřebami dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, upravovat vzdělávání do různých úrovní obtížnosti v souladu se specifikami a potřebami žáků. Deklarovaly potřebu rozvíjet pedagogickou diagnostiku dětí. Toto plánované zlepšení je zatím na nižší úrovni, než jsou průměrné hodnoty v kraji i ČR.

Největší překážky v oblasti inkluzivního vzdělávání představují nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky), velký počet dětí ve třídách a nedostatek vzdělávacích materiálů, pomůcek a metodik v oblasti inkluze vč. metodické podpory ze strany MŠMT. Na rozdíl od kraje a celostátních výsledků je v ORP méně MŠ s omezením v oblasti bezbariérových úprav škol.

Je zapotřebí řešit bezbariérovost škol. Problémem je v současné době velká finanční náročnost na realizaci, velmi často i nemožnost realizace z technických důvodů. Nutností je vybavit školy speciálními pomůckami, jak vyplývá i z šetření v území MAS, ale hlavně učit pedagogy je využívat. Školy tento problém vnímají jako méně významný, než vyplývá ze srovnání v celé ČR.

Speciální školy umí využívat asistenty, problémem jsou finance na dané asistenty a jejich minimální mzda, kterou za svou činnost dostávají.

Mezi oblastmi, ve kterých jsou dosahované hodnoty nižší než v kraji a ČR a nejsou vnímány jako prioritní mezi největšími problémy, lze řadit bezbariérovost, přijetí ke vzdělávání všech dětí bez rozdílu, otázky komunikace s dětmi, rodiči i pedagogy, bezpečného a otevřeného klimatu školy, vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní, ale i otázky bezproblémového přechodu

všech dětí bez rozdílu na základní školy, zlepšení spolupráce pedagogů. Dále v oblastech, kdy škola zajišťuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami účast na aktivitách nad rámec školní práce, které směřují k rozvoji dovedností, schopností a postojů dítěte, kdy pedagogové využívají v komunikaci s dítětem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání, odbourávají bariéry a vedou k sounáležitosti mezi dětmi a dospělými, učí všechny děti uvědomovat si práva a povinnosti (vína, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.)

Na druhou stranu pedagogická diagnostika je mírně přeceňována oproti jiným formám působení na dítě

II. Rozvoj čtenářské pregramotnosti MŠ

V této oblasti plánují MŠ rozvoj zejména v rozšiřování dostatečného technického a materiálního zabezpečení, rozvoj svých znalostí v oblasti čtenářské pregramotnosti a jejich využití ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) a to spolu s posilováním spolupráce s rodiči dětí.

Nižší než průměrné hodnoty jak v kraji, tak v ČR a bez prioritního vnímání jako problematické oblasti se týkají konkrétních cílů řečových aktivit v rámci ŠVP, sdílení dobré praxe, využití školní knihovny (**aktivní propojení s výukou**), akce pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství, tvorba čtenářsky podnětného prostředí (doplnit nové formy).

Největšími překážkami v tomto rozvoji jsou nedostatek interaktivních metod a pomůcek, nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj čtenářské pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nutnost získat inspiraci, nedostatečný počet pomůcek apod.), a nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti - čistě záležitost ORP Chrudim.

Na rozdíl od kraje a státu je v ORP Chrudim deklarována větší kooperace s dalšími subjekty působícími v oblasti čtenářské pregramotnosti, zájem řešit vzájemnou výměnu zkušeností, výjezdní pracovní semináře do škol, kde to funguje.

III. Rozvoj matematické pregramotnosti MŠ

V této oblasti plánují MŠ rozvoj spolu s posilováním spolupráce s rodiči dětí, dále v rozšiřování dostatečného technického a materiálního zabezpečení, rozvoj svých znalostí v oblasti matematické pregramotnosti a jejich využití ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) a chtějí využívat interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti. Pociťují tuto formu rozvoje MG jako prioritní.

Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR a kraje byly identifikovány v oblastech stanovení konkrétních cílů v rámci ŠVP, ve sdílení dobré praxe i s jinými školami, v systematickém rozvoji matematického myšlení (využívání příkladů k řešení a pochopení každodenních situací, v individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku).

Cesta-dále vzdělávat pedagogy

Největší překážky v uvedeném rozvoji tvoří nedostatek **stabilní** finanční podpory pro rozvoj matematické pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.), nedostatek interaktivních metod a pomůcek a nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti. i zde na rozdíl od kraje a státu je v ORP Chrudim deklarována potřeba zvýšit míru kooperace s dalšími subjekty působícími v oblasti matematické pregramotnosti.

IV. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě MŠ

V této oblasti plánují MŠ rozvoj v podpoře kreativity, využívají kompetence ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.), školy si uvědomují potřebu podpory klíčových kompetencí k rozvoji kreativity podle RVP PV a rozvoje přístupu pedagogů směrem k podpoře fantazie a iniciativy dětí.

Nižších než průměrných hodnot v rámci ČR a kraje dosahuje ORP mimo zmíněných i v oblastech využívání poznatků v praxi a sdílení dobré praxe v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol, v pestré nabídce možností seberealizace dětí, ve spolupráci s rodiči, v dostatečném množství pomůcek a v nastavení klimatu školy.

Největší překážkou rozvoje je nedostatek finančních prostředků, nedostupnost informačních a komunikačních technologií a nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků., což odpovídá i stavu v rámci kraje a ČR, avšak objevilo se i přiznání malého zájmu a stereotypního přístupu pedagogů k podpoře iniciativy a kreativity (Důvodem může být například nedostatek financí, čas, schopnosti, specializace, apod.), a naopak proti ČR panuje v území spokojenost s nabídkou relevantních aktivit.

V. Podpora polytechnického vzdělávání

MŠ plánují zvyšovat podíl technického, přírodovědného a environmentálního vzdělávání a to v souladu s RVP PV, chtějí rozšířit vybavení škol technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností a vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru. Plánují také posílit samostatnou práci dětí v této oblasti. Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR a kraje jsou mimo uvedené priority prakticky ve všech sledovaných oblastech mimo fakt, že školy disponují vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru, což naopak školy v ORP pociťují jako prioritu ke zlepšení. Největší překážkou jako v dalších oblastech je nedostatek financí, nedostatečné nebo nevhodné vybavení pomůckami a absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání, byť v menší míře než v rámci celé ČR.

VI. Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí MŠ

V této oblasti plánují MŠ podporovat schopnost dětí učit se, schopnosti sebereflexe a sebehodnocení a to v prostředí vzájemné spolupráce učitele, rodičů a dětí. Celá sledovaná oblast však vykazuje ve všech otázkách nižší průměrné hodnoty než v rámci kraje a ČR, rezervy lze nalézt především v pěstování vzájemné spolupráce učitele, rodičů a dětí a v rozvoji tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění. Dotazník neobsahoval hodnocení překážek v uvedené oblasti. (Možné důvody např.: Absence potřeby zpracovat moderní poznatky z teorie učení, jak se aktuálně rozvíjí schopnost učit se)

VII. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků MŠ

V této oblasti je deklarována velká potřeba rozvoje znalostí, a to jak v oblasti práce s internetem a využití pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí, tak v oblasti základní práce s počítačem a využití pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí. Situace odpovídá stavu v rámci celé ČR, i když podprůměrné hodnoty najdeme v oblasti jak sebevzdělávání, tak v přípravě na vzdělávání dětí. Překážkami v rozvoji je nedostatek financí na pořízení ICT vybavení, nedostatečné, nebo zastaralé vybavení a nedostatečné příležitosti k dalšímu vzdělávání pracovníků v této oblasti, což bohužel odpovídá stavu v celé ČR. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí je mj. spojen se vznikem strategického dokumentu v uvedené oblasti, který je předpokladem efektivního zpracování do každodenní praxe škol.

VIII. Rozvoj infrastruktury MŠ

V porovnání s krajem a celostátní úrovni investovaly MŠ v ORP Chrudim do infrastruktury v minulém programovém období méně. Totéž platí o investicích do vnitřního vybavení škol. Jednalo se zejména o rekonstrukce např. v podobě zateplení budov, rekonstrukce tříd a nejméně v této souvislosti do venkovních prostor. v dalším období plánují MŠ investovat do stavebních úprav a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy. Jako větší potřeba než plášť budov, je řešení rekonstrukcí a úprav venkovních prostředí a jejich vybavení herními prvky a zelení. Dále plánují investovat do infrastruktury zejména formou stavebních úprav tříd, stavebních úprav a rekonstrukcí prostor pro potřeby polytechnického vzdělávání. V minulém období MŠ investovaly zejména do vybavení knihoven, heren, tříd, do opatření podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotností, polytechnických dovedností (ve větší míře než je průměr ČR) a do ICT pro pedagogické pracovníky. v dalším období tento trend budování podnětného vnitřního prostředí školy pokračuje, dále plánují investovat zejména do prostor pro polytechnické vzdělávání, do pořízení didaktických pomůcek.

Závěrem MŠ

Dle získaných dat napříč ORP je možné deklarovat, že MŠ jsou připraveny rozvíjet své aktivity ve všech povinných a doporučených oblastech, všude je velký prostor k posunu a rozšíření. Největší překážkou, která bránila dosavadnímu vývoji, je nedostatek finančních prostředků, dále nedostupnost informačních a komunikačních technologií a také nedostatečné kompetence pracovníků MŠ v uvedených oblastech. Je tedy možné doporučit MŠ specializace pracovníků na příslušné oblasti a následně vzdělávání pracovníků v příslušných oblastech, vybavení nebo dovybavení škol

příslušnými pomůckami, odbornou literaturou a na následné zakomponování nebo rozšíření uvedených oblastí vzdělávání do pravidelné práce s dětmi.

Rozvoje v uvedených oblastech plánují MŠ zejména v první části programového období, samozřejmě předpokládají další posun buď v menším rozsahu i v druhé části programového období. MŠ deklarovaly ochotu ke spolupráci, je zde tedy prostor i pro společné projekty, projekty sdílení zkušeností, při využívání vybavení škol apod.

- 1) Nová výstavba nebo přístavba budov je plánována v 10 případech (týká se bezbariérovosti), z toho 7 škol do 2018, 7 do 2020
- 2) Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce-6/2018, 8/2020, bezbariérovosti 12 škol.
- 3) Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace zateplení budov; (projekty energeticky udržitelné školy apod.) 7/2018, 7/2020, bezbariérovost 3
- 4) Stavební úpravy a rekonstrukce tříd 15/2018, 4/2020, bezbariérovost 5
- 5) Stavební úpravy a rekonstrukce knihovny 3/2018, 1/2020, bezbariérovost 0
- 6) Stavební úpravy a rekonstrukce herny 9/2018, 2/2012, bezbariérovost 2
- 7) Stavební úpravy a rekonstrukce tělocvičny 2/2018, 3/2020, bezbariérovost 2
- 8) Stavební úpravy a rekonstrukce prostor na podporu polytechnického vzdělávání (např. keramická dílna) 12/2018, 11/2020, bezbariérovost 8
- 9) Stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny 7/2018, 8/2020, bezbariérovost 2
- 10) Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, zahrady apod. 27/2018, 11/2020, bezbariérovost 9

- 1) Vybavení tříd 21/2018, 10/2020
- 2) Vybavení prostorů školy pro rozvoj polytechnických dovedností 26/2018, 12/2020
- 3) Vybavení knihovny 16/2018, 5/2020
- 4) Vybavení herny 18/2018, 12/2020
- 5) Vybavení tělocvičny 10/2018, 9/2020
- 6) Vybavení školní jídelny 16/2018, 6/2020
- 7) Vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků 24/2018, 6/2020
- 8) Software pro ICT techniku 17/2018, 9/2020
- 9) Nové didaktické pomůcky 25/2018, 13/2020
- 10) Připojení k internetu v hernách, ve škole 10/2018, 3/2020
- 11) Interaktivní tabule 21/2018, 5/2020
- 12) Audiovizuální technika (televize, projektory apod.) 8/2018, 4/2020
- 13) Vybavení bezbariérovým nábytkem pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami 8/2018, 8/2020
- 14) Didaktické a kompenzační pomůcky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami 18/2018, 11/2020
- 15) Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotností, polytechnických dovedností apod. 28/2018, 11/2020

I když v rámci dotazníkového šetření nebylo hodnoceno, z šetření v území jasně vyplývá i nutnost rekonstrukce škol a jejich dovybavení. Tento fakt vychází i ze zásobníku projektů MAS, kde je většina projektů škol zaměřena na rekonstrukce škol, které v současné době jsou často v nevyhovujícím stavu.

Připomínkování dokumentu za PS „Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem“

1. Připomínkování dokumentu Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb MŠ v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim

Napříč všemi posuzovanými oblastmi je možné shrnout základní priority/problémy v rámci MŠ:

- Nedostatek finančních prostředků
- Možnost vzdělání pedagogů dle aktuálních potřeb a zaměření jednotlivých škol
- Pořízení didaktických, interaktivních a dalších pomůcek pro výuku
- Pořízení ICT vybavení a vzdělávání pracovníků v této oblasti.

Ve shrnutí je vhodné doplnit nutnost většího zapojení rodičů do aktivit MŠ a podpory práce s nimi, v potřebě každodenní komunikace s dítětem. Nedostatečná komunikace s sebou nese velký nárůst logopedických obtíží u předškolních dětí. Zapojení rodičů je jednou z klíčových podmínek prevence proti školnímu neúspěchu.

Pedagogická diagnostika v předškolním vzdělávání je také žádoucí z důvodů upřesnění práce s dětmi, sledování školní zralosti dětí a může velmi výrazně napomoci v rámci prevence školního neúspěchu. s ostatními ustanoveními v rámci dokumentu PS souhlasí.

1.1.3.2 Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb základních škol v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim

Oblasti rozvoje z projektu OP VVV u základních škol

- I. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání ZŠ
- II. Rozvoj čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti ZŠ
- III. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě ZŠ
- IV. Podpora polytechnického vzdělávání ZŠ
- V. Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí ZŠ
- VI. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ
- VII. Rozvoj infrastruktury ZŠ

Oblasti rozvoje z projektu OP VVV u základních škol

V rámci dotazníku vyplnilo odpovědi z celkových 39 ZŠ 37. Důvodem nevyplnění u 2 ZŠ byly neochota zapojit se z důvodu obavy z časové náročnosti zpracování a následně z realizace projektů.

Z nabízených hlavních oblastí ZŠ obdobně (mírně vyšší hodnocení ve všech oblastech) jako na úrovni kraje a státu deklarovaly ZŠ nejnižší úroveň rozvoje a zároveň největší zájem rozvíjet polytechnické vzdělávání, dále kompetence k podnikavosti, iniciativě a kreativě a matematickou gramotnost, nicméně i u dalších oblastí vykazují obdobnou míru úrovně rozvoje a také velký zájem o další rozvoj. Ve sledovaných oblastech jsou jen minimální rozdíly (nejlépe vychází čtenářská G)

I v dalších oblastech je deklarována mírně vyšší úroveň oproti stavu v kraji a ČR a zájem o rozvoj, a to zejména v oblasti jazykového vzdělávání (i přes podporu min. let je stále v popředí) a rozvoji digitálních kompetencí pedagogických pracovníků.

I. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání ZŠ

ZŠ deklarovaly zájem rozvíjet zejména vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní, vytvářet systém podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (rozšířit vybavení kompenzačními / speciálními pomůckami, využívat služeb asistenta pedagoga atd.). v této oblasti chtějí školy umět připravit všechny žáky na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání. v plánu je také rozšířit využívání komunikace se žákem popisnou slovní zpětnou vazbou, vytvářet prostor k sebehodnocení žáka a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání, přestože v této oblasti školy ORP stav hodnotí lépe než v rámci celé ČR a kraje.

Nižších než průměrných hodnot v rámci ČR však dosáhly i v úpravě organizace a průběhu vyučování v souladu s potřebami žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ve spolupráci při naplňování vzdělávacích potřeb žáků a při zajištění účasti na aktivitách nad rámec školní práce, které směřují k rozvoji dovedností, schopností a postojů žáka a také v poskytování výuky českého jazyka pro cizince, které školy v území považují spíše za záležitost škol ve větších městech. Také nutnost dovybavit školy kompenzačními a dalšími pomůckami, které se musí učitelé naučit využívat, považují školy v ORP za významnou.

Největší překážky, které školy deklarovaly v oblasti inkluzivního vzdělávání, jsou obdobně jako na úrovni kraje a státu - nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogických i nepedagogických pracovníků, nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.). Školy negativně vnímají i intenzivní tlak ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému. Při posouzení stávajícího stavu škol je možné mezi překážky zařadit i nedostatečné vybavení škol v podobě bezbariérového přístupu.

II. Rozvoj čtenářské gramotnosti ZŠ

V této oblasti plánují ZŠ nejvíce využívání poznatků v praxi a sdílení dobré praxe v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol a rozvoj zejména v rozšiřování znalostí učitelů 1. - a 2. stupně v oblasti čtenářské gramotnosti a jejich využívání ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.). Ve školách plánují také realizovat mimoškolní akce pro žáky na

podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny, realizace autorských čtení, výstavy knih ...).

Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR se však objevily v realizaci čtenářských kroužků/pravidelných dílen čtení/jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti, což je zapotřebí rozvíjet hl. ve větších městech a obcích, kde jsou knihovny, jež se touto problematikou cíleně zabývají. Také je v ORP méně zohledněno (oproti ČR a krajům) dostatečné technické a materiální zabezpečení v oblasti čtenářské gramotnosti.

Největší překážky v tomto rozvoji jsou nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj čtenářské gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.), nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.). Situaci komplikuje také nezáměr ze strany žáků a rodičů, což koresponduje se stavem v celé republice, i když jsou tyto překážky v území vnímány více.

III. Rozvoj matematické gramotnosti ZŠ

V této oblasti ZŠ chtějí podporovat zejména využívání poznatků v praxi a sdílení dobré praxe v oblasti matematické gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol, rozvíjet znalosti učitelů v oblasti matematické gramotnosti a podporovat jejich využití ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.), podporovat matematické myšlení u žáků, individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o matematiku a vybavit školu dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti.

Drobné rezervy jsou v existenci pravidelných kroužků / doučování/, mimoškolních aktivitách v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.). Navíc v malých obcích se dané kroužky ve školách neorganizují. Problém spočívá i v dostatečném finančním ohodnocení pro učitele, kteří by se doučováním či kroužky zabývali.

Je třeba zmapovat školy, které se mimoškolním aktivitám v daných oblastech věnují, a následně je prokombinovat v blízkých školách nabídkou i pro žáky jiných škol (kde tyto kroužky nejsou). Vzhledem k dopravní obslužnosti vesnic se nám jeví tato možnost jako problematická. Vhodné snad jen pro Chrudim.

Největší překážky v tomto rozvoji představují nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj matematické gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.), nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.). Situaci komplikuje také nezáměr ze strany žáků a rodičů a v území více vnímaná nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku. Velmi málo škol také nabízí žákům mimoškolní aktivitu, doučování v této oblasti.

IV. Rozvoj jazykové gramotnosti ZŠ

V této oblasti ZŠ chtějí dostatečně technicky a materiálně vybavit školu pro výuku cizích jazyků, využívat interaktivní média, informační a komunikační technologie, podporovat zejména využívání poznatků v praxi a sdílení dobré praxe v oblasti jazykové gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol, a pravidelný nákup aktuálních učebnic, cizojazyčné literatury, multimedií pro rozvoj jazykové gramotnosti. Je zapotřebí naplánovat i zmapovat jaké školy který jazyk vyučují. Následně utvořit ucelenou nabídku pro školy regionu. Na některé jazyky mohou žáci dojíždět do vedlejší školy... Je zapotřebí však vytvořit databázi a provázat školy, aby každá vyučovala nějaký jazyk (nejen angličtinu a němčinu). Dojíždění žáků na cizí jazyk je pro většinu venkovských škol vzhledem k dopravní obslužnosti nemožné v době vyučování. Mohlo by se snad jednat o nabídku kroužků jiného cizího jazyka než Aj nebo Nj.

Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR a zatím méně zdůrazňované vplynuly v rozvoji jazykové gramotnosti - např. při uplatňování rozšiřujících autentických cizojazyčných materiálů – textů, nahrávek apod.), dále v podpoře jazykové rozmanitosti formou nabídky cizích jazyků a ve spolupráci s rodilým mluvčím.

Největší překážky v tomto rozvoji jsou nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj této gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.), nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.). Situaci

komplikuje také více vnímaná nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku. Velmi málo škol také nabízí žákům cizojazyčnou literaturu, akce na podporu jazykové gramotnosti, minimálně začleňují výuku jazyků do jiných předmětů, nebo využívají rodilé mluvčí. Začleňování výuky cizích jazyků CLIL, považujeme za komplikovanou vzhledem k nedostatečné jazykové vybavenosti učitelů (nejazykářů).

V. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě ZŠ

V této oblasti plánují ZŠ rozvíjet znalosti učitelů v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.), chtějí více systematicky učit prvkům iniciativy a kreativity, kdy prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí, budou podporovat klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP ZV, využívat poznatků z praxe a sdílet dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol. Školy mají v plánu rozvíjet finanční gramotnost žáků.

Mírně nižší, než průměrné hodnoty nalezneme v možnostech aktivního podílu na činnostech fiktivních firem či akcích Junior Achievement nebo v obdobných dalších (např. Podnikavá škola), a/nebo v aktivním podílu na přípravě a realizaci projektů školy, v návaznosti na strategie CLLD jsou řešením i častější besedy se zástupci firem, v 8. třídách cílené exkurze do firem a jejich provozoven, aby si žáci udělali představu o oboru a mohli se správně rozhodnout. Některé firmy by uvítaly spolupráci při výchově svých budoucích zaměstnanců.

Největší překážkou rozvoje je nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku, malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami a nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity. Školy tak málo využívají nástrojů jako exkurzí, nebo debat k danému tématu, budování fiktivních firem apod.

VI. Podpora polytechnického vzdělávání

ZŠ plánují rozšířit nabídku mimo výukových akcí pro žáky na podporu polytechnického vzdělávání a zvýšení motivace žáků (např. projektové dny, realizace exkurzí, diskuse s osobnostmi apod.), je třeba zpracovat plány výuky polytechnických předmětů (matematiky, předmětů přírodovědného a technického směru, vzdělávací oblasti Člověk a svět práce), které jsou vzájemně obsahově i časově provázány, rozšířit vybavení vzdělávacími materiály na podporu polytechnického vzdělávání.

Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR najdeme ve výuce vybraných témat polytechnických předmětů v cizích jazycích – metoda CLIL, v existenci kroužků/pravidelných dílen/jiných pravidelných mimoškolních aktivit na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání, v aktivní podpoře předškolní polytechnické výchovy a v dostatečném technickém a materiálním zabezpečení na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání (např. učebny pro výuku chemie, fyziky, přírodopisu ad.).

Největší překážkou jako v dalších oblastech je nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků, nedostatečné prostory a vybavení pomůckami laboratoří, odborných učeben, dílen apod. pro rozvoj polytechnického vzdělávání. Je zde i prostor na spolupráci s MŠ a provázání polytechnického vzdělávání napříč vyučovanými předměty směrem k předškolnímu vzdělávání a větší provázání s požadavky praxe.

VII. Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí ZŠ

V této oblasti plánují ZŠ podporovat rozvoj schopnosti sebereflexe a sebehodnocení, vést žáky ke konstruktivním debatám, pěstovat kulturní povědomí a kulturní komunikaci (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění, v plánu je také vést žáky k celoživotnímu vzdělávání. v této oblasti je také prostor pro zlepšení informovanosti o bezpečném využívání informačních, komunikačních a dalších technologií, tato oblast zde není mezi nejvíce preferovanými (ale patří k oblastem, kde se chtějí školy rozvíjet), protože je v rámci digitálních kompetencí považována za největší prioritu. Je tedy zřejmě více vnímána jako součást ICT vzdělávání, než jako součást obecných sociálních a občanských dovedností.

VIII. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ

V této oblasti nejvíce škol deklaruje podporu systematického rozvoje povědomí o internetové bezpečnosti a kritického pohledu na internetový obsah, což odpovídá situaci v rámci ČR. Pedagogové využívají volně dostupné internetové zdroje pro výuku, nicméně plánují v této oblasti rozšiřování kompetencí, dále plánují rozšiřovat možnosti ve využívání mobilního ICT vybavení (notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.) ve výuce, i když řada pedagogů má problém využívat digitální technologie, např. tablety. Je zapotřebí reálně zhodnotit stav a vzdělávat pedagogy,

aby se naučili digitální technologie využívat i k usnadnění své práce. Ve výuce je málo využívána možnost BYOD (využívání vlastního vybavení žáků, tedy trendu, se kterým se velmi pravděpodobně setkají i v praxi), z určitého pohledu je to pochopitelné, neboť ne všichni žáci mají své vlastní ICT vybavení a pokud ano, tak v rozdílné technické kvalitě a navíc je v této oblasti deklarována nedostatečná znalost pedagogů v oblasti technického řešení různorodých zařízení. Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR najdeme ve využití ICT učebny nebo školního stolního počítače při výuce (nejen informatiky).

Překážkami v rozvoji je nedostatek financí na pořízení ICT vybavení, nedostatečné, nebo zastaralé vybavení a nedostatečné využívání mobilních ICT technologií ve výuce. v porovnání s výsledky na krajské a celostátní úrovni je pozitivním zjištěním, že školy nevidí jako jednu z hlavních překážek nedostatek časových možností pro další vzdělávání, ale také si nepřiznávají ve srovnání s ČR nedostatečné znalosti pedagogických pracovníků v oblasti používání software a internetu.

IX. Rozvoj infrastruktury ZŠ

V porovnání s krajem a celostátní úrovni využily ZŠ v ORP Chrudim možnosti získání finančních prostředků a investování do infrastruktury v minulém programovém období v obdobném rozsahu. Téměř 60 % škol investovalo do rekonstrukcí většího rozsahu, a téměř všechny školy (92 %) investovaly do vnitřního vybavení školy.

Jednalo se zejména o rekonstrukce opláštění budov, zateplování, úpravy venkovních prostor škol a investic do výukových prostor pro výuku informatiky. v rámci vybavení byly nejčastěji pořizovány interaktivní tabule, hardwarové a softwarové vybavení určené pro výuku a to v obdobném rozsahu jako na úrovni kraje či státu. v dalším programovém období plánují školy investovat zejména do vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na sdílení zkušeností z výuky, na rozvoj jednotlivých gramotností apod., pořízení kompenzačních/ speciálních pomůcek pro žáky se SVP a na nákup nových didaktických pomůcek.

Závěrem ZŠ

Dle získaných dat napříč ORP je možné deklarovat, že ZŠ jsou připraveny rozvíjet své aktivity ve všech hlavních a vedlejších oblastech, všude je velký prostor k posunu a rozšíření. v porovnání s MŠ je zde možné lépe navázat na již investované prostředky a získané vybavení zejména v oblasti ICT (byť se jedná o oblast, která rychle zastarává). Vzhledem k ochotě škol posilovat vzájemné propojení, sdílení a vztahy s dalšími subjekty v oblasti vzdělávání ale i se zástupci praxe (podniky, ...), je zde velký prostor pro projekty vzájemné spolupráce na úrovni měst, nebo celého regionu. Největší překážkou, která bránila dosavadnímu vývoji, byl napříč většinou oblastí nedostatek finančních prostředků, ale také nedostatečné kompetence pracovníků ZŠ v uvedených oblastech. Je tedy možné doporučit ZŠ specializace pracovníků na příslušné oblasti a následné vzdělávání pracovníků v příslušných oblastech, vybavení nebo dovybavení škol příslušnými pomůckami, odbornou literaturou a na následné zakomponování nebo rozšíření uvedených oblastí vzdělávání do pravidelné práce se žáky, ale také rozšíření mimoškolních aktivit pravidelných, ale i nepravidelných v podobě doučování, kroužků na podporu příslušných gramotností, větší spolupráce s externími subjekty např. podniky, specializovanými vzdělávacími institucemi (podpora podnikání, finanční gramotnost, ...).

Rozvoj v uvedených oblastech plánují ZŠ zejména v první části programového období, byť předpokládají další posun i v druhé části programového období.

1. Nová výstavba nebo přístavba budov 5/2018, 7/2020, Bezbariérovost/4
2. Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce 7/2018, 12/2020, B/17
3. Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace zateplení budov; (projekty energeticky udržitelné školy 11/2018, 9/2020, B/3
4. Stavební úpravy a rekonstrukce kmenových tříd 11/2018, 9/2020 B/1
5. Stavební úpravy a rekonstrukce knihovny, informačního centra školy 4/2018, 5/2020, B/1
6. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny cizích jazyků 7/2018, 4/2020, B/2
7. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny fyziky 7/2018, 7/2020, B/0
8. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny chemie 8/2018, 7/2020, B/0
9. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny přírodopisu 6/2018, 5/2020, B/0
10. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny informatiky 8/2018, 4/2020, B/0
11. Stavební úpravy a rekonstrukce tělocvičny 7/2018, 6/2020, B/1
12. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny uměleckých předmětů, hudebny apod.) 2/2018, 3/2020, B/0
13. Stavební úpravy a rekonstrukce dílny / cvičné kuchyňky 8/2018, 7/2020, B/0

14. Stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny, družiny, klubu apod. 9/2018, 9/2020, B/2
15. Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného prostředí školy např. hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky 15/2018, 11/2020, B/4
1. Vybavení kmenových tříd 13/2018, 12/2020
2. Vybavení polytechnických učeben (fyziky, chemie, přírodopisu, dílny, kuchyňky apod. 13/2018, 14/2020
3. Vybavení jazykové učebny 9/2018, 9/2020
4. Vybavení knihovny 14/2018, 11/2020,
5. Vybavení počítačové učebny (stolní počítače) 11/2018, 12/2020
6. Vybavení mobilní počítačové učebny (např. notebooky, tablety) 17/2018, 10/2020
7. Vybavení tělocvičny 9/2018, 11/2020
8. Vybavení umělecké učebny 5/2018, 5/2020
9. Vybavení dílny / cvičné kuchyňky 12/2018, 8/2020
10. Vybavení školní jídelny, družiny, klubu apod. 16/2018, 9/2020
11. Software pro ICT techniku 19/2018, 9/2020
12. Nové didaktické pomůcky 23/2018 12/2020
13. Připojení k internetu ve třídách, na škole a ve školských zařízeních 11/2018, 5/2020
14. Interaktivní tabule 16/2018, 7/2020
15. Audiovizuální technika (televize, projektory apod.) 16/2018, 8/2020
16. Stroje či jiné vybavení nad 40 tis. Kč (vyjma strojů řízených počítačem) 2/2018, 5/2020
17. Vybavení bezbariérovým nábytkem, přístroji, elektronikou pro žáky 11/2018, 11/2020
18. Kompenzační / speciální pomůcky pro žáky se SVP 23/2018, 10/2020
19. Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, zkušeností z výuky, na rozvoj jednotlivých gramotností 20/2018, 16/2020

Připomínkování dokumentu Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb ZŠ v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim

Napříč všemi posuzovanými oblastmi je možné shrnout základní priority v rámci ZŠ:

- Nedostatek finančních prostředků

Souhrnně je možné poznamenat, že při stávající kapacitě škol a zejména jednotlivých tříd (cca 30 dětí ve třídě) bude zlepšování podmínek problematické. Napříč ZŠ by pro zvládnutí inkluze, snížení školního neúspěchu a zařazení větší individualizace výuky bylo možné jen za předpokladu snížení počtu žáků ve třídách.

S rozsahem zhodnocení čtenářské společnosti PS souhlasí.

Nedostatky ve znalostech v matematice jsou klíčovým prvkem ovlivňujícím případný školní neúspěch.

V jazykové gramotnosti doporučují posílení finančních prostředků na mzdy, problém nízké kvality jazykových dovedností je zejména problém nedostatečného finančního ohodnocení pedagogů (kdo umí dobře jazyk, využije ho v jiné lépe placené oblasti).

V rámci polytechnického vzdělávání je velký prostor pro podporu nadaných dětí a tím i ke snížení školního neúspěchu ve smyslu využití nadání dětí k jejich nejlepšímu uplatnění.

K problematice doučování padla připomínka, že tato cesta bude přinášet ještě větší zátěž pro děti, které mají problémy s výukou jako takovou a navíc se soustředit. Práce navíc bude pro tyto děti náročná a bude snižovat jejich aktivitu a práci v rodině.

Ke vzdělávání v oblasti sociálních a občanských dovedností neměla PS připomínky. Doporučení je posilovat komunikační a prezentační dovednosti.

Je otázkou vymezení práce s BYOD - raději vybavení na úrovni školy a poskytnout k dispozici studentům, než využívat vlastní zařízení. Podobná řešení by mohla přinášet komplikace z hlediska technického řešení a z hlediska dostupnosti takových zařízení pro všechny žáky (a především žáky se sociálním znevýhodněním).

Infrastruktura - z pohledu školního neúspěchu není úplné přímé propojení. Ale v případě rozšíření prostor pro vybudování dílen, specializovaných učeben apod. je propojení na snížení školního neúspěchu reálné, neboť s lepší nabídkou individuální výuky a kvalitnějšího vybavení škol existuje větší šance uplatnění žáků na trhu práce.

Pracovní skupina je ve shodě s uvedenou analýzou, výše uvedené postřehy, doporučení či návrhy je možné připojit k analytické části, případně je dále rozpracovávat ve strategické části MAP.

Připomínkování dokumentu za PS „Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání“

Připomínky k plánování MAP plynoucí s předložené analýzy:

- v analýze se nikde neobjevuje zmínka o současném negativním trendu rodičů předškolních dětí, používáním mobilních telefonů a tabletů k zabavení dětí (dětí sice umí výborně ve třech, čtyřech letech zacházet s tablety a mobily, ale pak si neumí pořádně zapnout knoflíky, zavázat tkaničky u bot, namalovat obrázek a převyprávět příběh)
- mnoho dětí je dlouhodobě u počítačů, místo toho, aby trávily svůj čas venku s kamarády. Děti jsou uzavřené do sebe, do svých virtuálních světů, bez osobních rozhovorů, vyprávění a zdravého zlobení.
- je potřeba vzdělávat i rodiče, aby se vyvarovali těchto chyb
- zejména pro venkovské školy chybí dotační tituly na venkovní školní hřiště a stravovací zařízení
- podpořit vzájemnou diskuzi sousedních obcí o kapacitách školských zařízení v budoucnosti
- pro podporu polytechnického vzdělávání zajistit finance na vybavení, výstavbu a modernizaci učeben
- dávat pozor na duplicitu jednotlivých projektů, aby v regionu nevznikaly nadále nevyužitelné kapacity (například v Chrudimi vznikne jedno centrální místo v podobě didaktické venkovní expozice, kam budou mít přístup jak základní, tak mateřské školy. Obdobné zařízení pak může vzniknout např. i ve Skutči. u menších měst s jednou školou (např. Seč) by pak také stačil jeden objekt pro ZŠ i MŠ)
- v rámci vnitřního vybavení na polytechnické vzdělávání by bylo dobré zjistit možnosti existujících zájmových spolků. Například v případě hrnčířského kruhu je asi zbytečné jej pořizovat do školy, která se nachází nedaleko DDM, ZUŠ apod., kde již toto vybavení mají
- využít potenciál středního školství (průmyslovky a učňovské školy, které jsou dostatečně vybavené na řadu činností, při troše snahy by se dalo vše skloubit ke spokojenosti všech)

Komentář a podněty k digitálním technologiím

Stav digitálního vzdělávání v současných školách

- Fungující infrastruktura (počítačové učebny, často také PC ve třídách, rozšíření interaktivních tabulí, připojení k internetu, informační technika určená pedagogům); školy se však stále potýkají s nedostatkem finančních prostředků, které jsou nutné pro obnovu zastarávajícího zařízení
- Pedagogové a vedení škol již zpracovávají agendu na PC (školní matrika, výkazy atp.); postupně dochází k využívání digitálních technologií i v hlavních předmětech (Čj, M, Př, Z, D atp.); obecně je uživatelská způsobilost pedagogů na dobré úrovni, hůře je na tom konkrétní dopad praktického využití znalostí a dovedností při výuce; převažuje využití k prezentaci a výkladu učiva (žáci pasivní); nutnost zavedení oborové didaktiky do studia či v rámci celoživotního vzdělávání, změna přístupu ve strategii učení
- Rozšiřuje se stále množství bezplatných vzdělávacích digitálních materiálů (veřejné portály, vlastní výstupy pedagogů vytvářené např. v rámci projektů)
- Pro žáky je využívání digitálních technologií přirozené, zpravidla dosahují lepší úrovně počítačových dovedností, než pedagogové; chybí však tvořivé využití těchto technologií, příprava žáků na vhodné využívání technologií (interaktivní učebnice, multimediální nástroje atp.), nedostatečně se pracuje s riziky, které nesprávné využívání digitálních technologií může přinášet
- V mateřských školách stále ještě chybí dostatek výpočetní techniky určené pedagogům, velké rozdíly mezi zařízeními (jak v dostupnosti IT, tak využití); nejednoznačnost v otázce vhodnosti a přiměřenosti využívání IT při práci s dětmi (pozitiva x rizika)

Podněty a inspirace

Ad podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků MŠ:

- Zajištění vhodného IT zařízení pro potřeby pedagogů pro sebevzdělávání a přípravu (vhodné se jeví především notebooky, které jsou dnes již cenově dostupné)

- Využití PC, příp. interaktivních tabulí pro práci s integrovanými žáky (specializované programy, vzdělávací materiály), při práci s dětmi předškolního věku se dlouhodobě osvědčují tablety, u kterých je také obrovská možnost využití různých programů zdarma (platforma Android)
- Využití PC/tab pro rozvoj prostorového a logického myšlení (podpora polytechnického vzdělávání)
- Ostatní body stejně jako u ZŠ

Ad podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ a SpZŠ:

Přesto, že z dotazníku vyplývá především požadavek na podporu pedagogům, je nutné zmínit oblasti a úkoly, pro které budou pedagogové potřebovat tuto podporu získat.

- Obnova IT zařízení pro potřeby pedagogů (vybavení sboroven, kabinetů, osobní notebooky)
- Obnova a doplnění IT zařízení pro potřeby výuky (učebny informatiky, specializované jazykové učebny, mobilní učebny /notebook, tablet, netbook/, senzory pro práci ve fyzice, chemii a přírodopisu atp., vhodný software)
- Vybavení specializovaným software, příp. také hardware pro integrované žáky
- Podpora digitálních kompetencí pedagogů směrem k didakticky správnému využití IT technologií prostřednictvím vhodných školení (aktivní role žáků, užití v ostatních předmětech, tvorba DUM, obsluha specializovaných zařízení a software); osvědčuje se využívat nabídek lokálních školitelů, školení na zakázku (pedagogové proškoleni přesně na to, co využijí při výuce) – ne toliko na základní či pokročilé ICT znalosti (zpravidla pedagogové mají)
- Využívání a doplňování on-line databází ověřených digitálních učebních materiálů, jejich sdílení v rámci partnerství škol
- Zavádění BYOD a eliminace rizik (zajištění dostupnosti zařízení žákům, kteří nevlastní mobilní ICT zařízení – tablet, chytrý telefon; zajištění bezpečnosti na internetu, eliminace závadného obsahu – zpravidla záležitost odborného placeného zajištění)
- Zavádění e-learningu, dostupnosti využívání učebních materiálů a testů z domu
- Využití cloudových služeb (typu Google Apps) pro plnění domácích úkolů, domácí opakování, komunikaci atp.
- Otázka financování (granty, ONIV, úsporná opatření v provozu a souhlas zřizovatele s využitím ušetřených finančních prostředků, doplňková činnost školy, sponzoři, nadace)
- Spolupráce se středními školami v regionu a potencionálními zaměstnavateli v regionu (firmy) za využití digitálních technologií (konference, zpracování projektů, využití PC v jednotlivých oborech atp.)
- Využití projektové činnosti (virtuální firmy, virtuální zakázky)
- Využití digitálních technologií v oblasti polytechnické výuky, výtvarné výuky atp.
- Nabídka volnočasových aktivit zaměřených na rozvoj digitálních kompetencí žáků
- Eliminace a odstraňování překážek (pečlivý výběr hardware a software, výběrová řízení – jak ukazují zkušenosti z problémů výzvy 51, organizace výuky, postoj k zavádění, obavy, nízká motivovanost, absence vize a strategie v oblasti ICT)

Vazba na opatření MAP

- Ve všech povinných opatřeních lze vysledovat možnosti využití digitálních technologií (o náměty z praxe nebude jistě mezi školami nouze)
- V rámci doporučených opatření je největší příležitost v oblasti podnikavosti a iniciativy dětí a v rozvoji kompetencí dětí a žáků (body 1 a 2)
- Poměrně volné pole působnosti v uplatnění digitálních technologií pak nabízí průřezová a volitelná opatření MAP

1.1.3.3 Další dotazníkové šetření uskutečněné realizačním týmem

Dotazník je k dispozici na webu www.maporpchrudim.cz.

Výstupy z dotazníku budou zapracovány po vyhodnocení dotazníků. Orientační vyhodnocení grafů je k dispozici v příloze dokumentu Příloha č. 2.

1.1.4 Charakteristika školství v řešeném území

1.1.4.1 Přiblížení problematiky školství v řešeném území – rozmístění škol, s čím se území obecně potýká v návaznosti na školství, apod.

Tabulka 2: Přehled soukromých škol a školských zařízení v ORP Chrudim – školní rok 2015/2016

Název školy / školského zařízení	Město
Hotelová škola Bohemia s.r.o.	Chrudim
Základní škola a Střední škola Bohemia s.r.o.	Chrudim
Mateřská škola a Základní škola Na rovině v Chrudimi	Chrudim
Mateřská škola u Sovičky Chrudim s.r.o.	Chrudim
Střední odborné učiliště včelařské – Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s.	Nasavrky
Mateřská škola děvčátka Momo	Slatiňany

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 3: Přehled středních škol v ORP Chrudim – školní rok 2015/2016

Název školy	Město
Obchodní akademie, Chrudim, Tyršovo náměstí 250	Chrudim
Gymnázium Josefa Ressela, Chrudim, Olbrachtova 291	Chrudim
Hotelová škola Bohemia s.r.o. Chrudim	Chrudim
Základní škola a Střední škola Bohemia s.r.o.	Chrudim
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště technické, Třemošnice, Sportovní 322	Třemošnice
Střední průmyslová škola Chrudim	Chrudim
Střední škola zdravotnická a sociální Chrudim	Chrudim
Odborné učiliště Chroustovice, Zámek 1	Chroustovice
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště obchodu a služeb, Chrudim, Čáslavská 205	Chrudim
Střední odborné učiliště včelařské – Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s.	Nasavrky
Střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola Chrudim	Chrudim
Gymnázium Suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči	Skuteč

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 4: Obce a jimi zřizované školy a školská zařízení

Název obce	Celkem ředitelství	z toho					
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	DDM	ZŠ speciální	MŠ speciální
Běstvína	1	1	0	0	0	0	0
Bitovany	1	1	0	0	0	0	0
Bojanov	2	1	1	0	0	0	0
Bylany	1	1	0	0	0	0	0
Heřmanův Městec	6	2	1	1	1	1	0
Horní Bradlo	1	1	1	0	0	0	0
Hrochův Týnec	2	1	1	0	0	0	0
Chrast	3	1	1	1	0	0	0
Chroustovice	1	1	1	0	0	0	0
Chrudim	12	6	4	1	1	0	0
Kočí	1	1	0	0	0	0	0
Licibořice	1	1	0	0	0	0	0
Lukavice	1	1	1	0	0	0	0
Luže	3	1	1	1	0	0	0
Mladoňovice	1	1	0	0	0	0	0
Morašice	1	1	1	0	0	0	0
Načešice	1	1	0	0	0	0	0
Nasavrky	2	1	1	0	0	0	0
Orel	1	1	1	0	0	0	0
Perálec	1	1	1	0	0	0	0
Prachovice	2	1	1	0	0	0	0
Proseč	1	1	1	0	0	0	0
Prosetín	1	1	1	0	0	0	0
Předhradí	1	1	0	0	0	0	0
Rabštejnská Lhota	1	1	1	0	0	0	0
Ronov nad Doubravou	2	1	1	0	0	0	0
Rosice	2	1	1	0	0	0	0
Řestoky	1	1	0	0	0	0	0
Seč	2	1	1	0	0	0	0
Skuteč	5	2	2	1	0	0	0
Slatiňany	3	1	1	1	0	0	0
Stolany	1	1	1	0	0	0	0
Třemošnice	2	1	1	0	0	0	0
Tuněchody	1	1	1	0	0	0	0
Úhřetice	1	1	0	0	0	0	0
Vejvanovice	1	0	1	0	0	0	0
Zaječice	1	0	1	0	0	0	0
Žďárec u Skutče	1	1	1	0	0	0	0
Celkem	72	43	32	6	2	1	0

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 5: Druhy škol a školských zařízení zřizovaných obcí a přepočtený počet pracovníků – školní rok 2015/2016

Druh školy / školského zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho:	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	316,049	230,564	85,485
Základní školy	580,470	453,356	127,114
Základní umělecké školy	90,772	80,596	10,176
Základní školy speciální	9,954	5,842	4,112
Školní družiny a školní kluby	57,029	57,029	0
Domy dětí a mládeže	8,522	5,897	2,625
Zařízení školního stravování	175,623	0	176,623
Celkem	1238,419	833,284	405,135

Zdroj: výkaz P1-04 za 1.-3. čtvrtletí 2015, ř. 0501, 0504 a 0512

Tabulka 6: Počet základních škol v ORP Chrudim dle zřizovatele – školní rok 2015/2016

Název zřizovatele	Počet základních škol		
	Celkem	z toho:	
		úplné	neúplné
Obec	33	22	11
Kraj	3	3	0
Církev	0	0	0
Privátní sektor	2	2	0
Státní správa ve školství	1	1	0

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Základní školy zřizované obcí jsou (žlutě jsou označené neúplné základní školy):

- Základní škola, Bojanov, okres Chrudim
- Základní škola Heřmanův Městec, okres Chrudim
- Základní škola praktická a základní škola speciální Heřmanův Městec
- Základní škola a Mateřská škola Horní Bradlo, okres Chrudim
- Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim
- Základní škola, Chrást, okres Chrudim
- Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice, okres Chrudim
- Základní škola, Chrudim, Dr. Malíka 958
- Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768
- Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6
- Základní škola, Chrudim, U Stadionu 756
- Základní škola a mateřská škola Lukavice, okres Chrudim
- Základní škola, Luže, okres Chrudim
- Základní škola a mateřská škola Morašice okres Chrudim
- Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim
- Základní škola a mateřská škola, Orel, okres Chrudim
- Základní škola a mateřská škola Perálec 71, okres Chrudim
- Základní škola, Prachovice, okres Chrudim
- Základní škola a mateřská škola Proseč, okres Chrudim
- Základní škola a mateřská škola Prosetín
- Základní škola a Mateřská škola Rabštejská Lhota, okres Chrudim
- Základní škola Ronov nad Doubravou, okres Chrudim
- Základní škola, Rosice, okres Chrudim

- Základní škola, Seč, okres Chrudim
- Základní škola a mateřská škola Žďárec u Skutče, okres Chrudim
- Základní škola, Skuteč, Komenského 150, okres Chrudim
- Základní škola, Skuteč, Smetanova 304, okres Chrudim
- Základní škola Slatiňany, okres Chrudim
- Základní škola a mateřská škola Stolany
- Základní škola, Třemošnice, okres Chrudim
- Základní škola a Mateřská škola Tuněchody, okres Chrudim
- Základní škola Vejvanovice, okres Chrudim
- Základní škola, Zaječice, okres Chrudim

Základní školy zřizované krajem:

- Základní škola a Mateřská škola při Hamzově odborné léčebně pro děti a dospělé Luže, Košumberk 37
- Speciální základní škola Skuteč
- Speciální základní škola Chrudim

Základní školy zřizované privátním sektorem:

- Základní škola a Střední škola Bohemia s.r.o.
- Mateřská škola a Základní škola Na rovině v Chrudimi

Základní školou zřizovanou státní správou ve školství je:

- Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Chrudim, Čáslavská 624

Tabulka 7: Přehled neúplných škol s uvedením počtu tříd

Název školy	Počet tříd ve škole
ZŠ a MŠ Horní Bradlo	2
ZŠ a MŠ Lukavice	3
ZŠ a MŠ Morašice	2
ZŠ a MŠ Orel	2
ZŠ a MŠ Perálec	2
ZŠ a MŠ Rabštejnská Lhota	4
ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče	2
ZŠ a MŠ Stolany	1
ZŠ a MŠ Tuněchody	3
ZŠ a MŠ Vejvanovice	2
ZŠ Zaječice	4

zdroj: výkaz M3 o základní škole k 30. 9.2015

Tabulka 8: Počet tříd, počet žáků, úvazky pedagogů

Školní rok	Počet ZŠ	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet žáků	Počet úvazků pedagogů	Počet žáků na 1 pedagoga	Počet žáků na 1 třídu	Počet žáků na školu
2013/14	33	310	5	6739	445,425	15,129	21,394	204,21
2014/15	33	316	5	6862	447,606	15,330	21,377	207,94
2015/16	33	317	4	6926	453,356	15,277	21,576	209,88

zdroj: výkaz M3 o základní škole k 30. 9.2015, výkaz P1-04 za 1.-3. čtvrtletí 2015

Tabulka 9: Počty tříd a žáků v základních školách zřizovaných obcemi v ORP Chrudim – školní rok 2015/2016

Název obce	Počet ZŠ	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na školu	Průměrný počet žáků na třídu
Bojanov	1	9	96	96	10,67
Heřmanův Městec	2	34	773	386,5	22,74
Horní Bradlo	1	2	26	26	13
Hrochův Týnec	1	14	299	299	21,36
Chrast	1	19	450	450	23,68
Chroustovice	1	8	136	136	17
Chrudim	4	83	2117	529,25	25,51
Lukavice	1	3	60	60	20
Luže	1	10	226	226	22,6
Morašice	1	2	38	38	19
Nasavrky	1	9	208	208	23,111
Orel	1	2	40	40	20
Perálec	1	2	24	24	12
Prachovice	1	9	124	124	13,778
Proseč	1	11	227	227	20,636
Prosetín	1	9	127	127	14,111
Rabštejská Lhota	1	4	67	67	16,75
Ronov nad Doubravou	1	10	222	222	22,2
Rosice	1	8	135	135	16,875
Seč	1	8	125	125	15,625
Skuteč	2	24	524	262	21,833
Slatiňany	1	18	462	462	25,666
Stolany	1	1	14	14	14
Třemošnice	1	11	249	249	22,636
Tuněchody	1	3	28	28	9,333
Vejvanovice	1	2	39	39	19,5
Zaječice	1	4	61	61	15,25
Žďárec u Skutče	1	2	29	29	14,5
Celkem	33	321	6926	209,88	21,576

zdroj: výkaz M3 o základní škole k 30. 9.2015

Tabulka 10: Úplné a neúplné základní školy zřizované obcemi v ORP Chrudim – školní rok 2015/2016

Název obce	Počet ZŠ	Počet úplných ZŠ	Počet neúplných ZŠ
Bojanov	1	1	0
Heřmanův Městec	2	2	0
Horní Bradlo	1	0	1
Hrochův Týnec	1	1	0
Chrast	1	1	0
Chroustovice	1	1	0
Chrudim	4	4	0
Lukavice	1	0	1
Luže	1	1	0
Morašice	1	0	1
Nasavrky	1	1	0
Orel	1	0	1
Perálec	1	0	1
Prachovice	1	1	0
Proseč	1	1	0
Prosetín	1	1	0
Rabštejnská Lhota	1	0	1
Ronov nad Doubravou	1	1	0
Rosice	1	1	0
Seč	1	1	0
Skuteč	2	2	0
Slatiňany	1	1	0
Stolany	1	0	1
Třemošnice	1	1	0
Tuněchody	1	0	1
Vejvanovice	1	0	1
Zaječice	1	0	1
Žďárec u Skutče	1	0	1
Celkem	33	22	11

zdroj: výkaz M3 o základní škole k 30. 9.2015

Tabulka 11: Počty pedagogů v základních školách v ORP Chrudim – školní rok 2015/2016

Pedagogičtí pracovníci v základních školách		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
Učitelé	na 1. stupni ZŠ	297	260	221,8	204,9
	na 2. stupni ZŠ	272	196	227,1	159,1
Asistenti pedagoga	Pro žáky se zdravotním postižením	35	31	14,4	12,5
	Pro žáky se sociálním znevýhodněním	6	5	3,6	3,2
Psychologové		1	1	0,5	0,5
Speciální pedagogové		3	3	1,5	1,5
Výchovni poradci		24	24	x	x
Metodici informačních a komunikačních technologií		23	22	x	x

zdroj: Výkaz R 13-01 o ředitelství škol k 30. 9.2015

Tabulka 12: Počet absolventů ZŠ v ORP Chrudim – školní rok 2014/2015

Počty žáků		Běžné třídy		Speciální třídy	
		celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky
Žáci, kteří ukončili povinnou školní docházku		724	343	8	5
z toho	v 1.-5. ročníku	0	0	0	0
	v 6. ročníku	1	1	0	0
	v 7. ročníku	3	1	2	2
	v 8. ročníku	29	7	0	0
	v 9. ročníku	691	334	6	3
	v 10. ročníku	0	0	0	0
Žáci, kteří přešli do středních škol		36	14	0	0
z toho	z 5. ročníku	34	13	0	0
	ze 7. ročníku	1	0	0	0
Žáci 1. ročníku s dodatečným odkladem		3	1	0	0

zdroj: výkaz M3 o základní škole k 30. 9.2015

Tabulka 13: Základní školy dle kapacity

Název ZŠ	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Základní škola Bojanov, okres Chrudim	225	96	129
Základní škola Heřmanův Městec, okres Chrudim	900	740	160
Základní škola praktická a základní škola speciální Heřmanův Městec	80	33	47
Základní škola a Mateřská škola Horní Bradlo, okres Chrudim	40	26	14
Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim	305	299	6
Základní škola, Chrast, okres Chrudim	510	450	60
Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice, okres Chrudim	250	136	114
Základní škola, Chrudim, Dr. Malíka 958	500	491	9
Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768	850	651	199
Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6	700	427	273
Základní škola, Chrudim, u Stadionu 756	700	548	152
Základní škola a mateřská škola Lukavice, okres Chrudim	64	60	4
Základní škola, Luže, okres Chrudim	500	226	274
Základní škola mateřská škola Morašice, okres Chrudim	40	38	2
Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim	400	208	192
Základní škola a mateřská škola, Orel, okres Chrudim	50	40	10
Základní škola a mateřská škola Perálec 71, okres Chrudim	60	24	36
Základní škola, Prachovice, okres Chrudim	300	124	176
Základní škola a mateřská škola Proseč, okres Chrudim	560	227	333
Základní škola a mateřská škola Prosetín	220	127	93
Základní škola a Mateřská škola Rabštejská Lhota, okres Chrudim	75	67	8
Základní škola Ronov nad Doubravou, okres Chrudim	300	222	78
Základní škola, Rosice, okres Chrudim	250	135	115
Základní škola, Seč, okres Chrudim	270	125	145
Základní škola a mateřská škola Žďárec u Skutče, okres Chrudim	60	29	31
Základní škola, Skuteč, Komenského 150, okres Chrudim	370	200	170
Základní škola, Skuteč, Smetanova 304, okres Chrudim	410	324	86
Základní škola Slatiňany, okres Chrudim	600	462	138
Základní škola a mateřská škola Stolany	25	14	11
Základní škola, Třemošnice, okres Chrudim	560	249	311
Základní škola a Mateřská škola Tuněchody, okres Chrudim	40	28	12
Základní škola Vejvanovice, okres Chrudim	55	39	16
Základní škola, Zaječice, okres Chrudim	100	61	39
Celkem	10.369	6.926	3.443

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, Výkaz o základní škole k 30. 9.2015

Počet žáků v ZŠ v ORP Chrudim se SVP: 813 (zdrojem je oddíl II. z výkazu o základní škole)

Počet žáků, kteří předčasně ukončili docházku (zdrojem je oddíl I. z výkazu o základní škole):

- v 7. ročníku: 10
- v 8. ročníku: 32

Třídy s rozšířenou výukou ICT a cizích jazyků

Bude doplněno během dubna

Počet dětí SVP

bude doplněno během dubna

Přehled o talentovaných žácích

Bude doplněno

Asistenti pedagoga

Bude doplněno

Zapojení škol do projektů

Bude doplněno

Tabulka 14: Učitelé v MŠ zřizovaných obcí

Školní rok	Přepočtený počet	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2015/2016	225,9	3,9	1,7

Zdroj: Výkaz o ředitelství škol k 30. 9.2015

Tabulka 15: Mateřské školy dle kapacity

Název MŠ	Kapacita	Počet dětí	Volná místa
Mateřská škola, Běstvína	25	19	6
Mateřská škola, Bítovany	60	56	4
Mateřská škola, Bojanov	30	28	2
Mateřská škola, Bylany	30	27	3
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jiráskova	108	108	0
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jonášova	90	84	6
Základní škola a Mateřská škola, Horní Bradlo	25	19	6
Mateřská škola, Hrochův Týnec	100	100	0
Mateřská škola, Chrast	133	133	0
Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice	60	50	10
Mateřská škola, Chrudim, Dr. Malíka	170	159	11

Mateřská škola, Chrudim, u Stadionu	140	138	2
Mateřská škola, Chrudim, V. Nejedlého	120	109	11
Mateřská škola, Chrudim, Na Valech	202	201	1
Mateřská škola, Chrudim, Svatopluka Čecha	135	130	5
Mateřská škola, Chrudim, Strojařů	165	133	32
Mateřská škola Kočička Kočí	28	16	12
Mateřská škola, Licibořice	25	24	1
Základní škola a mateřská škola, Lukavice	56	54	2
Mateřská škola, Luže	106	106	0
Mateřská škola, Mladoňovice	30	26	4
Základní škola a mateřská škola Morašice	43	43	0
Mateřská škola, Načešice	30	28	2
Mateřská škola, Nasavrky	74	74	0
Základní škola a mateřská škola, Orel	28	28	0
Základní škola a mateřská škola, Perálec	25	18	7
Mateřská škola, Prachovice	75	62	13
Základní škola a mateřská škola Proseč	100	74	26
Základní škola a mateřská škola, Prosetín	56	55	1
Mateřská škola, Předhradí	25	25	0
Základní škola a Mateřská škola, Rabštejnská Lhota	40	40	0
Mateřská škola, Ronov nad Doubravou	85	84	1
Mateřská škola, Rosice	56	51	5
Mateřská škola, Řestoky	30	30	0
Mateřská škola, Seč	60	53	7
Mateřská škola, Skuteč, Osady Ležáků	56	56	0
Mateřská škola, Skuteč, Poršova	100	96	4
Základní škola a mateřská škola, Žďárec u Skutče	25	24	1
Mateřská škola, Slatiňany	137	137	0
Základní škola a mateřská škola, Stolany	53	53	0
Mateřská škola, Třemošnice	117	93	24
Základní škola a Mateřská škola, Tuněchody	25	24	1
Mateřská škola, Úhřetice	50	48	2
Celkem	3128	2916	212

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, Výkaz o mateřské škole k 30. 9.2015

O rozdílu kapacity a aktuálního počtu dětí nelze plošně uvažovat jako o volných místech, neboť např. v MŠ Strojařů je kapacita třídy (myšleno místnosti) uvedena 28 dětí, ovšem v této MŠ jsou 2 speciální třídy, kde je počet dětí mnohem nižší.

Počet dětí v MŠ v ORP Chrudim se SVP: 71 (zdrojem je oddíl II. z výkazu o mateřské škole)

Tabulka 16: Školní družiny a školní kluby ve školách zřízených obcemi v ORP Chrudim

Název zařízení	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně ZŠ	z 2. stupně ZŠ	celkem
Školní družina	73	1990	4	1994
Školní klub	0	107	46	153
Celkem	73	1097	50	2147

zdroj: Výkaz o školní družině – školním klubu k 31.10.2015

Mezi potřeby školních družin a školních klubů patří požadavek na zlepšení nabídky vzdělávání vychovatelů (nabídka seminářů, workshopů v dopoledních hodinách a v rámci regionu) a pravidelné sdílení zkušeností formou setkávání v území. Tato informace vyplynula z místního šetření při setkání ŠD a ŠK a je podkladem pro návrhy opatření ve Strategické části MAP.

Tabulka 17: Údaje o pedagogických pracovnících ve školních družinách a školních klubech

Název zařízení	Vychovatelé			Ostatní ped. pracovníci		
	Interní		Externí	Interní		Externí
	Fyzický stav	z toho ženy	Fyzický stav	Fyzický stav	z toho ženy	Fyzický stav
Školní družina	73	72	5	0	0	0
Školní klub	2	1	0	0	0	0
Celkem	75	73	5	0	0	0

zdroj: Výkaz o školní družině – školním klubu k 31. 10.2015

Tabulka 18: Počet základních uměleckých škol dle zřizovatelů v obcích v ORP Chrudim

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcí	jiným zřizovatelem
Heřmanův Městec	0	1	0
Chrast	0	1	0
Chrudim	0	1	0
Luže	0	1	0
Skuteč	0	1	0
Slatiňany	0	1	0
Celkem	0	6	0

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Na území ORP Chrudim je 6 základních uměleckých škol (dále jen „ZUŠ“) a všechny jsou zřizovány obcemi.

Popis jednotlivých ZUŠ:

ZUŠ Heřmanův Městec – působí ještě v obcích Prachovice, Seč, Ronov nad Doubravou a Třemošnice. Obory: hudební, taneční, výtvarný.

ZUŠ Chrast – působí ještě v Hrochově Týnci a Pardubicích. Obory: hudební, výtvarný.

ZUŠ Chrudim – působí pouze v Chrudimi. Obory: hudební, literárně-dramatický, taneční, výtvarný.

ZUŠ Luže – působí ještě v Chroustovicích. Obory: hudební, literárně-dramatický, výtvarný.

ZUŠ Skuteč – působí ještě v Perálci. Obory: hudební, literárně-dramatický, taneční, výtvarný.

ZUŠ Slatiňany – působí ještě v Nasavrkách. Obory: hudební, literárně-dramatický, taneční, výtvarný.

Tabulka 19: Údaje o pedagogických pracovnících v ZUŠ zřizovaných obcemi v ORP Chrudim

Název obce	Pracovníci celkem	
	Fyzické osoby	Přepočtené osoby
Heřmanův Městec	17	12,3
Chrast	22	11,9
Chrudim	34	28,6
Luže	7	5,3
Skuteč	20	13,8
Slatiňany	17	12,3
Celkem	117	84,2

zdroj: Výkazy o základní umělecké škole k 30. 9.2015

Tabulka 20: Počty žáků v ZUŠ

ZUŠ	Žáci celkem	Z toho v oboru				
		tanečním	výtvarném	literárně dramat.	hudebním s výukou	
					individuální skupinovou	kolektivní
Heřmanův Městec	431	92	105	0	234	0
Chrast	288	0	37	0	251	0
Chrudim	987	103	231	59	550	44
Luže	200	0	76	38	81	5
Skuteč	400	40	89	0	248	23
Slatiňany	400	95	82	0	223	0
Celkem	2706	330	620	97	1587	72

zdroj: Výkazy o základní umělecké škole k 30. 9.2015

Tabulka 21: Střediska volného času dle zřizovatele v ORP Chrudim

Název obce	Z toho zřizovaných		
	krajem	obcí	jiným zřizovatelem
Heřmanův Městec	0	1	0
Chrudim	0	1	0
Celkem	0	2	0

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 22: Počet zájmových kroužků

Název obce	Počet zájmových útvarů	Počet účastníků			
		děti	žáci, studenti	ostatní	celkem
Heřmanův Městec	54	48	456	45	549
Chrudim	64	6	695	0	701
Celkem	118	54	1151	45	1250

zdroj: Výkazy o činnosti střediska volného času k 31.10.2015

Tabulka 23: Údaje o pedagogických pracovnících ve střediscích volného času v ORP Chrudim

Název obce	Ped. pracovníci celkem	Interní		Externí
		fyzický stav	přepočtený stav	fyzický stav
Heřmanův Městec	49	3	2,7	46
Chrudim	38	4	3,0	34
Celkem	87	7	5,7	80

zdroj: Výkazy o činnosti střediska volného času k 31.10.2015

Tabulka 24: Přehled školních jídelen

Název školy	Počet strávníků (dětí/žáků)	z toho v		Kapacita ŠJ + výdejny
		MŠ	ZŠ	
Mateřská škola, Běstvina, okres Chrudim	19	19	0	25
Mateřská škola, Bítovany, okres Chrudim	56	56	0	70
Mateřská škola, Bojanov, okres Chrudim	28	28	0	32
Základní škola Bojanov, okres Chrudim	96	0	96	135
Mateřská škola, Bylany, okres Chrudim	27	27	0	31
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jiráskova	108	108	0	120
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jonášova	84	84	0	95
Základní škola Heřmanův Městec, okres Chrudim	668	0	668	700
Základní škola a Mateřská škola, Horní Bradlo	44	19	25	110
Mateřská škola, Hrochův Týnec	98	98	0	120
Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim	204	0	204	220
Mateřská škola, Chrast, okres Chrudim	108+25	108+25	0	133+25
Základní škola, Chrast, okres Chrudim	318	0	318	360
Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice	166	50	116	270
Mateřská škola, Chrudim, Dr. Malíka	159	159	0	170
Mateřská škola, Chrudim, u Stadionu	138	138	0	170
Mateřská škola, Chrudim, V. Nejedlého	109	109	0	120
Mateřská škola, Chrudim, Na Valech	54+147	54+147	0	220+158
Mateřská škola, Chrudim, Svatopluka Čecha	130	130	0	135
Mateřská škola, Chrudim, Strojařů	108+24	108+24	0	190+25

Základní škola, Chrudim, Dr. Malíka 958	468	0	468	630
Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768	366+209	0	366+209	850+400
Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6	369+109	0	369+109	900+500
Základní škola, Chrudim, u Stadionu 756	514	0	514	600
Mateřská škola Kočička Kočí	0+16	0+16	0	0+28
Mateřská škola, Licibořice	24	24	0	25
Základní škola a mateřská škola, Lukavice	54+60	54	0+60	150+60
Mateřská škola, Luže	78+28	78+28	0	106+28
Základní škola, Luže, okres Chrudim	190	0	190	360
Mateřská škola, Mladoňovice	26	26	0	30
Základní škola a mateřská škola Morašice	81	43	38	120
Mateřská škola, Načešice	28	28	0	30
Mateřská škola, Nasavrky	50+24	50+24	0	85+28
Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim	179	0	179	250
Základní škola a mateřská škola, Orel	28+40	28	40	75+40
Základní škola a mateřská škola, Perálec	42	18	24	75
Mateřská škola, Prachovice	62	62	0	73
Základní škola, Prachovice, okres Chrudim	78	0	78	190
Základní škola a mateřská škola Proseč	271	65	206	520+25
Základní škola a mateřská škola, Prosetín	168	55	113	210
Mateřská škola, Předhradí	25	25	0	25
Základní škola a Mateřská škola, Rabštejnská Lhota	107	40	67	130
Mateřská škola, Ronov nad Doubravou	84	84	0	85
Základní škola Ronov nad Doubravou, okres Chrudim	199	0	199	300
Mateřská škola, Rosice	51	51	0	150
Základní škola, Rosice, okres Chrudim	103	0	103	250
Mateřská škola, Řestoky	30	30	0	35
Mateřská škola, Seč	53	53	0	180
Základní škola, Seč, okres Chrudim	0+111	0	0+111	0+120
Mateřská škola, Skuteč, Osady Ležáků	0+55	0+55	0	0+62
Mateřská škola, Skuteč, Poršova	45+47	45+47	0	120+55
Základní škola a mateřská škola, Žďárec u Skutče	0+46	0+22	0+24	0+64
Mateřská škola, Slatiňany	137	137	0	137
Základní škola a mateřská škola, Stolany	67	53	14	80
Mateřská škola, Třemošnice	92	92	0	140
Základní škola a Mateřská škola, Tuněchody	50	25	25	60
Mateřská škola, Úhřetice	48	48	0	52
Základní škola Vejvanovice, okres Chrudim	39	0	39	45
Základní škola, Zaječice, okres Chrudim	54	0	54	72

zdroj: Výkazy o zařízení činnosti školního stravování k 31.10.2015

Tabulka 25: Evidenční počet pracovníků zařízení školního stravování

ŠJ zřizované obcí	Pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
	238	182,7

zdroj: Výkazy o zařízení činnosti školního stravování k 31.10.2015

Tabulka 26: Finanční prostředky ze státního rozpočtu (v tis. Kč)

Druh školy/školského o zařízení	Mzdové prostředky celkem	Z toho		Odvody pojistné	Odvody FKSP	ONIV	NIV celkem
		platy	ost. os. náklady				
MŠ	77 155	76 569	586	26 233	1 148	1 028	105 564
ZŠ	175 735	174 141	1 594	59 749	2 612	6 555	244 651
MŠ a ZŠ sloučené	46 373	45 797	576	15 766	686	1 220	64 045
ZUŠ	29 632	28 767	865	10 075	431	137	40 275
ŠJ (samostatné)	8 948	8 803	145	3 042	131	289	12 410
DDM	3 065	2 685	380	1 042	40	79	4 226
Celkem	334 986	330 980	4 006	113 894	4 961	9 069	462 910

zdroj: Normativní rozpis neinvestičních výdajů na přímé náklady na vzdělávání (ÚZ 33 353) na rok 2016 pro Š/ŠZ zřízené obcemi v působnosti Pk (č.j. KrÚ11123/2016 ze 17.02.2016)

Tabulka 27: Přehled počtů asistentů pedagoga, speciálních pedagogů a psychologů ve školách v ORP Chrudim, průměrný přepočtený počet úvazků

Název školy	Asistent pedagoga	Speciální pedagog	Psycholog
ZŠ Luže	0,4		
ZŠ a MŠ Prosetín	0,25		
ZŠ Nasavrky	1		
ZŠ Dr. Malíka, Chrudim	3,086	0,583	
ZŠ a MŠ Rabštejská Lhota	0,2		
ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče	0,4		
ZŠ Prachovice	1,579		
ZŠ Proseč	1,044		0,5
ZŠ Hrochův Týnec	1,54		
ZŠ Ronov nad Doubravou	0,825		
ZŠ Dr. Peška, Chrudim	0,75		
ZŠ praktická a ZŠ speciální HM	0,426		
MŠ Strojařů, Chrudim	0,716		
ZŠ Smetanova, Skuteč	0,729		
ZŠ Školní náměstí, Chrudim	0,411		
ZŠ Rosice	0,89		
MŠ a ZŠ Morašice	0,4		
ZŠ Komenského, Skuteč	0,5		
MŠ Chrast	0,5		
MŠ Sv. Čecha, Chrudim	2		
ZŠ Chrast	2,325		
ZŠ Slatiňany	2,1	0,417	

Zdroj dat: Odbor školství, kultury, sportu a památkové péče MěÚ Chrudim

1.1.4.2 Problematika speciálního školství

Speciální základní škola Chrudim Speciální základní škola Skuteč

1. oblast - popsat aktuální problémy speciálních škol v ORP Chrudim

- nedostatek finančních prostředků na asistenty pedagoga nebo na druhého speciálního pedagoga do tříd, často nastává situace, že zřizovatel AP vždy schválí, ale finanční dotaci mimo normativ škola nedostane, na AP z šablon žádat nelze, speciální školy jsou z dotačního řízení vyloučeny
- změna podmínek úřadu práce v poskytování osobních asistentů, bohužel MPSV přenechává odpovědnost resortu MŠMT
- úpravy školního vzdělávacího programu nejpozději do 1. 9. 2018, k podrobnostem o vzdělávání žáků ve škole pro žáky s mentálním postižením od 1. 9. 2016: panuje rozdíl mezi I. stupněm (individuální vzdělávací program podle RVP pro ZV), a II. stupněm (dobíhající program ZV LMP), k problematice v oblasti speciálně pedagogického poradenství - situaci komplikuje nedostatek pracovníků ve školských poradenských zařízeních, nepřesné nebo odlišné výklady v oblasti inkluze, apod.
- řešení výchovných problémů - potřeba školního psychologa a terénního pracovníka pro práci s rodinami, avšak speciální školy jsou vyloučeny z možnosti čerpání velké části dotací z OPVV

2. oblast - potřeby speciálních škol, žáků a pedagogů v ORP Chrudim

kamerový systém do školy, interaktivní tabule, iPady (tablety), kuličkový bazén, kuchyňské linky na výuku PV, pomůcky na výuku AJ (učíme povinně podle nového RVP ZV od 1.9.2016 3 hodiny ve 3. r., 3 hodiny ve 4.r., 3 hodiny v 5. ročníku) - PC programy, učebnice, pracovní sešity, vzdělávání pedagogů, kompenzační pomůcky- speciální židle a lavice, vozíky, přebalovací pult, dovybavení místnosti snoezelen, pomůcky pro rozvoj matematické gramotnosti, venkovní výtahy, vybavení zahrady a školního hřiště, vybavení pracovních dílen, cvičných kuchyňek,

3. oblast - seznam volných speciálních pedagogů tzv.: "Burza", pedagogům v území bude k dispozici kontakt, kam mohou poslat případnou nabídku svých odborných služeb.

Získávání odborné kvalifikace pedagogických pracovníků (§ 6 – 21 Zákona o ped. pracovnících): získání nebo doplnění příslušné kvalifikace, která umožňuje zaměstnanci zastávat určitou pracovní pozici, buď na střední, VOŠ nebo vysoké škole (např. učitel MŠ, vychovatel, učitel, speciální pedagog apod.)

DVPP (§ 24 Zákona o ped. pracovnících): toto studium slouží ke zvyšování kvalifikace (rozumí se též získání nebo rozšíření kvalifikace). Studium se uskutečňuje na VŠ, v zařízeních pro DVPP, samostudiem. Jako doklad o absolvování slouží osvědčení vydané vzdělávací institucí. Jedná se o:

- doplnění pedagogické způsobilosti
- studium pro asistenty pedagoga
- studium k rozšíření odborné kvalifikace
- studium pro ředitele škol
- studium pro výchovné poradce
- studium k výkonu specializovaných činností (koordinátor ICT, koordinátor ŠVP, metodik prevence apod.)

4. oblast - prostupnost mezi běžnou a speciální školou z hlediska pedagogických pracovníků

zákon o pedagogických pracovnících č. 563/2004 Sb. v platném znění

běžná ZŠ - učitel 1. stupně § 7 (1), učitel 2. stupně § 8 (1)

škola pro žáky se spec. vzděl. potřebami (ZŠ praktická, ZŠ speciální) - učitel 1. stupně § 7 (2), učitel 2. stupně § 8 (2)

Pokud by chtěl učitel ze speciální školy učit na běžné škole:

- mohl by na běžné základní škole zastávat pracovní pozici speciálního pedagoga a pracovat s žáky se SVP
- pokud má kvalifikaci speciálního pedagoga s rozšířenou výukou didaktik pro školu s žáky se SVP, pak by si musel doplnit pedagogickou způsobilost pro výuku žáků na běžné základní škole

Pokud by chtěl učitel z běžné základní školy učit ve škole speciální:

- je nutné doplnění studia speciální pedagogiky buď v bakalářském studijním programu, nebo v rámci dvouletého celoživotního vzdělávání

1.1.4.3 Základní umělecké vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území

Aktuální stav k r. 2015

V ORP Chrudim je 6 základních uměleckých škol (Chrudim, Heřmanův Městec, Slatiňany, Chrast, Luže, Skuteč), které vzdělávají celkem 2 720 žáků v těchto oborech: hudebním (1 664), výtvarném (609), tanečním (336) a literárně dramatickém (88). Na všech školách probíhá výuka převážně formou přípravného a základního studia, pouze na ZUŠ Chrudim také formou studia pro dospělé (23 žáků).

Základní umělecké školy poskytují žákům základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru a připravují je po odborné stránce pro vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Na prvním místě je výchova kulturně vzdělaných mladých lidí, kteří budou předávat své poznatky a zkušenosti dalším generacím. Nedílnou součástí vzdělávání je formování osobnosti žáka k zodpovědnosti a pracovitosti nejen v oblasti umění a povinnostem ve škole, ale i ke stěžejním hodnotám životním a lidským. Důležitým cílem je také motivovat žáky k celoživotnímu učení.

Základní umělecké školy se významně podílejí na kulturním životě svých měst, spolupracují se zřizovateli, mateřskými, základními i středními školami a dalšími subjekty.

Aktuální potřeby ZUŠ

Největším současným problémem, který řeší všichni ředitelé ZUŠ v ORP Chrudim, je nedostatek financí na mzdy zaměstnanců. Vinou přísného krajského normativu nemohou školy uspokojit všechny zájemce o umělecké vzdělávání, přestože jejich počet neustále roste. Ze stejného důvodu je velmi obtížné také naplňovat školní vzdělávací programy, které jsou pro školy závazné.

Většina budov, kde základní umělecké školy v ORP Chrudim sídlí, postupně prochází nebo bude procházet obnovou - v každém městě jinak (od menších úprav až po rozsáhlé rekonstrukce). v některých školách řeší nemoderní vybavení učeben nebo nevyhovující prostory pro výtvarný obor, jiné zastaralé nástrojové vybavení (především klavíry).

Propojenost s opatřeními MAP

Z projektu OP VVV (operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání) lze propojenost se ZUŠ nalézt v těchto oblastech:

III. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativité

Poskytování materiální a metodické pomoci školám a učitelům při šíření inovativních výukových strategií (celoškolní projekty - např. muzikál, realizovaný ve spolupráci všech oborů, popř. se ZŠ a MŠ), které by rozvíjely motivaci k učení po celý život a umožnily by rozvíjet u žáků klíčové kompetence (proniknutí do struktury a obsahu uměleckého díla, zapojení do společných uměleckých aktivit a uvědomění si své odpovědnosti za společné dílo, přispívání k vytváření a uchování uměleckých hodnot a k jejich předávání dalším generacím).

IV. Podpora polytechnického vzdělávání

Vybavení výtvarných ateliérů jednoduchými ručními nástroji a spotřebním materiálem, které by byly využívány pro rozvoj manuální zručnosti (např. modelování).

VI. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Vybavení škol počítači s programy, které by přinesly nové možnosti do výuky (notační programy, grafické a designové programy, programy pro úpravu fotografií, programy pro nahrávání a zpracování audio i videonahrávek atd.), popř. interaktivními tabulemi.

VII. Rozvoj infrastruktury

Stavební úpravy a rekonstrukce budov nebo jednotlivých tříd, bezbariérové stavební úpravy, udržovací práce, modernizace pláště budov, zateplení budov.

1.1.4.4 Neformální a zájmové vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území

Neformální vzdělávání

Neformální vzdělávání se uskutečňuje mimo formální vzdělávací systém a nevede k ucelenému školskému vzdělání, zatímco formální vzdělávání vede k dosažení určitého stupně vzdělání doloženého certifikátem, např. vysvědčením, diplomem.

Jedná se o organizované výchovně vzdělávací aktivity mimo rámec zavedeného oficiálního školského systému, které zájemcům nabízí záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů, založených na uceleném systému hodnot. Tyto aktivity bývají zpravidla dobrovolné.

Organizátory jsou sdružení dětí a mládeže a další nestátní neziskové organizace (NNO), školská zařízení pro zájmové vzdělávání – především střediska volného času, vzdělávací agentury, kluby, kulturní zařízení a další.

Neformální vzdělávání se realizuje formou kurzů, seminářů, školení apod. Zahrnuje např. kurzy cizích jazyků, počítačové kurzy, kurzy autoškoly a jiné, ale rovněž krátkodobá školení a přednášky.

Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání poskytují školy, mimoškolní vzdělávací instituce a různé instituce neformálního vzdělávání (knihovny, muzea, galerie, aj.). Podle obsahu se zájmové vzdělávání soustřeďuje na různé typy: kulturní a estetická výchova, pohybová a sportovní výchova, zdravotní výchova, environmentální výchova, vědecko-technické vzdělávání, jazykové vzdělávání, náboženská a duchovní výchova.

Směřuje k účelnému naplnění volného času a umožňuje lidem získat vědomosti a dovednosti mimo školní vzdělávání.

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje také ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech. Střediska volného času se dále podílejí na další péči o nadané děti, žáky a studenty a ve spolupráci se školami a dalšími

institucemi. Toto vzdělávání je právně ukotveno v zákoně č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a je zde definováno v § 111 jako vzdělávání poskytující účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti.

Zájmové vzdělávání neposkytuje stupeň vzdělání, zabývá se však aktivitami potřebnými pro rozvoj osobnosti, kompenzuje jednostrannou zátěž ze školy, zajišťuje duševní hygienu, má funkci výchovnou, vzdělávací, kulturní, preventivní, zdravotní (relaxační a regenerační), sociální a preventivní, rozvíjí schopnosti, znalosti, dovednosti, talent, upevňuje sociální vztahy.

Zájmové vzdělávání stejně jako neformální vzdělávání tvoří nedílnou součást procesu celoživotního učení.

Přehled organizací zájmového a neformálního vzdělávání je přílohou č. 1 dokumentu.

Dům dětí a mládeže (DDM)

Na území ORP Chrudim se nachází pouze dvě střediska volného času – Dům dětí a mládeže Chrudim a Dům dětí a mládeže Heřmanův Městec. Obě jsou zřizované obcemi. Není zde jiný zřizovatel.

Dům dětí a mládeže Heřmanův Městec nabízí zábavné akce, výlety a kroužky. Provoz rybářského, keramického, modelářského a tanečního kroužku. v současné době také DDM HM provozuje školní družinu pro děti a v letních měsících pořádá příměstský tábor. Ve školním roce 2015/2016 DDM Heřmanův Městec nabízel 34 kroužků, které zajišťovalo 23 pracovníků.

Dům dětí a mládeže Chrudim nabízí zájmové kroužky, akce a výlety pro děti, mládež a rodiče, výukové programy pro MŠ a ZŠ (keramické, výtvarné, sportovní a taneční). Pořádá vědomostní soutěže a olympiády, sportovní soutěže. v období prázdnin pořádá příměstské a pobytové tábory (tematicky zaměřené, plavecké, taneční a sportovní soustředění).

Ve školním roce 2015/2016 pracovalo v DDM 35 vedoucích v 52 zájmových kroužcích. Tyto kroužky navštěvovalo 732 dětí. Na další spolupráci se podílelo 46 pedagogů, rozhodčích, trenérů a dalších dospělých.

Pro další období chtějí obě DDM nadále podporovat a zkvalitňovat stávající činnost, nabízet nové programy. K tomu je zapotřebí další vybavení pomůckami a zajištění příjemné atmosféry pro klienty, kteří v DDM tráví svůj volný čas.

DDM Heřmanův Městec

V novém období chce DDM HM rozšířit kapacity školní družiny a i příměstského tábora, daný projekt chce realizovat prostřednictvím SCLLD MAS ŽR, programový rámec OP Zaměstnanost, opatření 4 Prorodinná opatření.

Další projekty, dle zásobníku projektů, které potřebuje DDM HM realizovat, jsou:

- Bezbariérovost DDM
- Počítačová a jazyková učebna – její rekonstrukce a vybavení pomůckami
- Vybavení technické učebny

DDM Chrudim

Pro potřeby DDM Chrudim bychom rádi zrealizovali následující projektové záměry:

- výměna oken (budova)

- doplnění hracích prvků, vybudování venkovního posezení (zahrada)
- oprava venkovního schodiště u venkovní verandy (zahrada)
- vybavení (HW a SW) počítačové učebny (ZK PC práce)
- rozšíření vybavení pro výuku jazyků (zájmový kroužek angličtina)
- vybavení pro zkoumání a výuku - přírodověda, biologie (soutěže, zájmová práce dětí)

Přehled výkazů, které školy a školská zařízení vyplňují

			MŠ	ZŠ	ZUŠ	DDM	samostatné ŠJ
OŠK KrÚ Pk	k 15.9.	Změny výkonů	X	X			
MŠMT	k 30.9.	Výkaz o ředitelství škol	X	X			
MŠMT	k 30.9.	Výkaz o základní škole		X			
MŠMT	k 30.9.	Výkaz o mateřské škole	X				
MŠMT	k 30.9.	Výkaz o základní umělecké škole			X		
MŠMT	k 30.9.	Výkaz o evid. počtu zaměstnanců v regionálním školství	X	X	X	X	X
MŠMT	k 31.10.	Výkaz o školní družině/školním klubu		X			
MŠMT	k 31.10.	Výkaz o činnosti zařízení školního stravování	X	X			
MŠMT	k 31.10.	Výkaz o činnosti střediska volného času				X	
OŠK KrÚ Pk	v lednu	Počet zaměstnanců	X	X	X	X	X
OŠK MěÚ Chrudim	v únoru	Mzdová inventura	X	X	X	X	X
MŠMT	k 31. 5.	Výkaz o zahájení povinné školní docházky v ZŠ		X			
MŠMT	k 31.3.	Výkaz o základní škole		X			
OŠK KrÚ Pk	září, leden, květen	Tabulka požadavků na přesuny mezi prostředky na platy a OON	X	X	X	X	X
MŠMT	čtvrtletní	Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství	X	X	X	X	X

Pozn.: Od roku 2017 je nový výkaz, který má návaznost na zavedení povinného posledního roku v MŠ před zahájením povinné školní docházky. Nazývá se Výkaz o zápisu k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole a MŠ ho vyplňují 31. 5.

1.1.5 Problematika školství v území ORP Chrudim

1.1.5.1 Informace ke školským obvodům a plnění povinné školní docházky

1) z pohledu rodiče:

Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 1. dubna do 30. dubna kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku. (§ 36 odst. 4 ŠZ). Pokud zákonný zástupce dítě k zápisu k povinné školní docházce nepřihlásí, dopustí se přestupku (§ 180a, odst. 3, písm. a) ŠZ) a vystavuje se pokutě až do výše 5.000,- Kč.

2) z pohledu obce:

Obec je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území (příp. umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy). Obec tyto podmínky zajistí buď zřízením základní školy nebo zajištěním plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí (§ 178 ŠZ). Pokud území obce nespadá pod školský obvod a je ohroženo plnění povinné školní docházky dítěte, krajský úřad opatřením obecné povahy pro toto území vytvoří nebo na ně rozšíří školský obvod.

Pokud obec zřizuje více než jednu školu - musí si pro jednotlivé školy stanovit obvod (totéž nyní platí i pro školky). Obce to řeší formou obecně závazných vyhlášek, které schvaluje zastupitelstvo.

Pro naše ORP (Chrudim) jsme opakovaně v posledních letech jsme svolávali porady starostů, kde jsme mimo jiné vysvětlovali problematiku menších obcí, kde nemají školu, školku; vysvětlovali jsme jim, že pokud ji nepostaví, tak si musí uzavřít dohodu s nějakou okolní obcí, která požadované školské zařízení má. Problém je i v tom, že před novelou bylo ve školském zákoně ustanovení, které říkalo, že za to mají ty okolní obce platit, toto ustanovení však bylo vypuštěno s odkazem na nástup RUD (rozpočtové určení daní), od kterého se očekávalo, že náklady na žáka obci pokryje. Dohoda, kterou nabízí město Chrudim, je koncipována tak, že na konci roku (rozuměj kalendářního) se spočítá, zda RUD na žáka pokrylo náklady - pokud ne a rozdíl je větší než 100 Kč na žáka, tak okolní obec, která dohodu s Chrudimí uzavřela, tento rozdíl doplatí.

Starosta musí hledat a komunikovat tak dlouho, až některá okolní obec dohodu uzavře. ALE pokud někomu chybí děti a má volnou kapacitu, tak jistě logicky rád dohodu uzavře, těžko to lze spravedlivě očekávat od obce, které vychází kapacita jejího školského zařízení pro vlastní děti. Pokud by přijala moc okolních dětí, pak by sama po okolí musela shánět místo pro své děti.

3) z pohledu školy:

Ředitel stanoví kritéria pro přijetí s tím, že přednostně se přijímají děti ze spádové oblasti a další děti přijme na základě losování. Ředitel školy by měl před zápisem zveřejnit, kolik bude otevírat prvních tříd a kolik dětí celkem přijme - pak už mu krajský úřad nemůže do školy poslat děti, které nemají spádovost (viz odstavec výše, v zákoně to "natvrdo" uvedeno není, ale více školitelů se na tomto shodlo.

V MŠ je situace obdobná - od 1. 1. 2017 již je povinnost stanovit školské obvody (pro případ, že je v obci více než jedna MŠ) a obec má povinnost zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání dětí přednostně přijímaných podle § 34 odst. 3. Nyní to platí pro předškoláky (ale předškolní docházka ještě není povinná, od 1. 1. 2017 je to pro děti, které od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dosáhnou pátého roku věku, od 1. 9. 2017 pro děti, které dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku, od 1. 9. 2018 nejméně třetího roku věku a od 1. 9. 2020 nejméně druhého roku věku. v praxi to znamená to, že nyní se nám v Chrudimi do MŠ dostanou předškoláci z jakékoliv obce, protože mají absolutní přednost, ale s postupným snižováním hranice dojde k tomu, že od 1. 9. 2020 budou mít dvouleté děti s trvalým pobytem v obci, která MŠ zřizuje přednost před předškoláky z cizích obcí.

Z pohledu rodiče je to tak, že je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Opět pokud zákonný zástupce dítě nepřihlásí, dopustí se přestupku (stejně jako u ZŠ)

Dostupnost informací pro rodiče: rodiče se na stránkách MŠ, ZŠ dozví, kdy je zápis, jaká má daná škola kritéria k přijetí, případně počet volných míst. Rodič může přihlásit dítě do kterékoliv školy. Pokud to není škola spádová, oznámí tuto skutečnost ředitel nespádové školy řediteli školy spádové. Před zápisem ředitel ZŠ/MŠ dostane od obce seznam dětí, které by měly v daném roce přijít k zápisu (u MŠ pouze předškoláci) a v případě, že se nedostaví a ani se nedozví, že by dítě nastoupilo do jiné školy, měl by to ředitel nahlásit na OSPOD.

Dohody mezi obcemi není povinnost nikde vyvěšovat. Pokud by rodič nevěděl, jaké dohody má obec uzavřené, musí se dotázat přímo na obci.

Přehled smluv uzavřených mezi jednotlivými obcemi v rámci ORP Chrudim

smlouvy MŠ

Dvakačovice – Úhřetice

Honbice – Chrast

Horka – Chrast

Hroubovice – Chrast

Smrček – Chrast

Trojovice – Chrast

Vejvanovice – Úhřetice

smlouvy ZŠ

Bítovany – Chrudim

Ctětín – Slatiňany

Dvakačovice – Chrudim

Hluboká – Perálec

Kočí – Slatiňany

Lány – Chrudim

Mladoňovice – Chrudim

Nabočany – Chrudim

Rozhovice – Chrudim

Sobětuchy - Chrudim, Slatiňany

Svídnice – Chrudim, Slatiňany

Úhřetice – Chrudim

Vápenný Podol – Chrudim

Zderaz – Perálec

Žumberk – Chrudim

1.1.5.2 Školské rady a školské obvody

Školské rady

Školská rada je orgán školy, který umožňuje zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Zřizují se při základních, středních a vyšších odborných školách. Pokud je součástí právnické osoby více těchto škol, je možné zřídit jednu školskou radu.

Školskou radu zřizuje zřizovatel, který zároveň stanoví počet jejích členů a vydá její volební řád. Třetinu členů školské rady jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci a studenti a třetinu volí pedagogičtí pracovníci dané školy. Členem školské rady nemůže být ředitel školy. Ve školách, které nejsou zřízeny státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí a nejsou zřízeny v právní formě školské právnické osoby, plní úkoly zřizovatele podle věty první a druhé ředitel školy.

Týž člen školské rady nemůže být současně jmenován zřizovatelem, zvolen zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky a studenty nebo zvolen pedagogickými pracovníky školy. Pedagogický pracovník školy nemůže být zvolen za člena školské rady této školy zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky a studenty ani jmenován zřizovatelem nebo ředitelem školy.

Ředitel školy zajistí v souladu s volebním řádem řádné uskutečnění voleb do školské rady.

Nezvolí-li zákonní zástupci nezletilých žáků nebo zletilí žáci a studenti stanovený počet členů školské rady ani na základě opakované výzvy, jmenuje zbývající členy školské rady ředitel školy.

Funkční období členů školské rady je tři roky.

Školská rada zasedá nejméně dvakrát ročně; zasedání školské rady svolává její předseda, první zasedání školské rady svolává ředitel školy. Ředitel školy nebo jím pověřený zástupce je povinen zúčastnit se zasedání školské rady na vyzvání jejího předsedy. Školská rada na svém prvním zasedání stanoví svůj jednací řád a zvolí svého předsedu. K přijetí jednacího řádu se vyžaduje schválení nadpoloviční většinou všech členů školské rady.

Pravomoce školské rady

- vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování,
- schvaluje výroční zprávu o činnosti školy,
- schvaluje školní řád, ve středních a vyšších odborných školách stipendijní řád, a navrhuje jejich změny,
- schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v základních a středních školách,
- podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy,
- projednává návrh rozpočtu právnické osoby na další rok, a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření,
- projednává inspekční zprávy České školní inspekce,
- podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy,
- podává návrh na vyhlášení konkursu na ředitele školy.

Ředitel školy je povinen umožnit školské radě přístup k informacím o škole, zejména k dokumentaci školy. Informace chráněné podle zvláštních právních předpisů poskytne ředitel školy školské radě pouze za podmínek stanovených těmito zvláštními právními předpisy. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno.

O schválení dokumentů uvedených v odstavci 1 písm. b) až d) rozhodne školská rada do 1 měsíce od jejich předložení ředitelem školy. Pokud školská rada tento dokument neschválí, ředitel školy předloží dokument k novému projednání do 1 měsíce. Opakovaného projednání se účastní zřizovatel. Není-li dokument schválen ani při opakovaném projednání nebo pokud školská rada neprojednává dokumenty uvedené v odstavci 1 písm. b) až d) do 1 měsíce od jejich předložení ředitelem školy, rozhodne o dalším postupu bez zbytečného odkladu zřizovatel.

Ve školách, které nejsou zřízeny státem, krajem, obcí, nebo svazkem obcí, plní úkoly zřizovatele podle odstavce 3 ten, kdo ustanovil ředitele školy do funkce.

Školské obvody

Obec je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, které se v souladu se zvláštním právním předpisem nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních. Obec:

- zřizuje a zrušuje základní školu, nebo
- zajišťuje plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

Na území obce, části obce nebo na území více obcí se vymezují školské obvody spádové školy takto:

- je-li v obci jedna základní škola zřízená obcí, tvoří školský obvod území obce,
- je-li v obci více základních škol zřizovaných obcí, stanoví obec školské obvody obecně závaznou vyhláškou,
- je-li na území svazku obcí jedna základní škola nebo více základních škol zřízených svazkem obcí nebo dojde-li k dohodě několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, stanoví každá z dotčených obcí obecně závaznou vyhláškou příslušnou část školského obvodu.

Pokud území obce nebo jeho část nespadá pod školský obvod ani společný školský obvod a je ohroženo plnění povinné školní docházky dítěte uvedeného v odstavci 1, krajský úřad opatřením obecné povahy pro toto území vytvoří nebo na ně rozšíří školský obvod nebo společný školský obvod základní školy zřizované touto nebo jinou obcí nebo svazkem obcí, a to s platností nejdéle na 24 měsíců. Námitky proti návrhu opatření obecné povahy podle věty první může podat obec, pro jejíž území nebo jeho část je vytvořen nebo na ně rozšířen školský obvod nebo společný školský obvod základní školy, a dále obec, která zřizuje danou základní školu nebo je členem svazku obcí, který zřizuje danou základní školu. Pokud dojde některým ze způsobů podle odstavce 2 k vymezení školského obvodu pro území obce nebo jeho část, pozbývá opatření obecné povahy v odpovídajícím rozsahu účinnosti.

Školský obvod se nestanoví škole zřízené v souladu s § 16 odst. 9 a školám zřizovaným jinými zřizovateli než obcí nebo svazkem obcí.

V rámci základní dopravní obslužnosti území kraje je kraj povinen zajistit dopravu do spádové školy a ze spádové školy, pokud vzdálenost spádové školy od místa trvalého pobytu žáka přesáhne 4 km.

1.1.5.3 Metodická a vzdělávací centra v ORP Chrudim

V současné době je podpora práce učitelů formou mentoringu a pomáhajících profesí, speciálních pedagogů, etopedů atp. rozšířena a náhodná. Je snaha vybudovat síť takových center po „okresech“, aby byla podpora pro každého pedagoga opravdu dostupná.

Metodická centra pro MŠ:

V rámci seminářů jsou v Metodických centrech praktickou formou přímé práce učitelů s dětmi představovány možnosti moderního předškolního vzdělávání.

Účastníci seminářů se seznamují s možnostmi efektivního využití odborných materiálů, digitálního edukačního obsahu a interaktivních pomůcek ve výchovně-vzdělávací činnosti. Zúčastnit se mohou také rodiče dětí.

Semináře jsou bezplatné a akreditované MŠMT v systému DVPP. Přihlášky je možno podávat na www.akademie.edulabcr.cz.

Učitelé v Metodických centrech mají vlastní zkušenosti se smysluplným využíváním tištěných materiálů, digitálního edukačního obsahu a interaktivních metod. Na základě těchto zkušeností seznamují s netradičními náměty a možnostmi integrace moderních pomůcek mezi běžné postupy a metody i ostatní učitele z regionu.

Metodická centra se tak stávají místem setkávání a vzájemné podpory a sdílení zkušeností mezi pedagogy v předškolním vzdělávání a zároveň místem pro odbornou diskusi nad aktuálními tématy.

V ORP Chrudim není žádné metodické centrum evidováno. Nejbližší najdeme v Pardubicích MŠ Srdíčko Pardubice, Luďka Matury 653, Pardubice, www.ms-srdicko.cz

Vzdělávací centra pro ZŠ a SŠ:

Ve 12 digitálních třídách vybudovaných v rámci projektu Škola dotykem se pořádají bezplatné semináře zaměřené na práci s digitálním vzdělávacím obsahem a dotykovými technologiemi ve výuce. Semináře jsou akreditované MŠMT v systému DVPP, termíny a místa konání na www.akademie.edulabcr.cz.

Učitelé absolvováním semináře zvýší své digitální kompetence, které mohou dále rozvíjet ve své praxi. v rukou kreativního učitele poskytují moderní technologie řadu výhod: vyšší motivace žáků, rovný přístup k informacím, názornost výuky a interaktivita.

V ORP Chrudim není vzdělávací centrum evidováno. Nejbližší opět v Pardubicích ZŠ Pardubice, nábřeží Závodu míru 1951, Pardubice

1.1.5.4 Svazkové školy

Zřizuje více obcí = „svazek obcí“, aniž by se vzdávali své samostatnosti nebo majetku, sepíší s ostatními obcemi smlouvu o tom, jakým způsobem se budou dál společně rozvíjet.

Škola má právní subjektivitu a jako školská právnická osoba (její ředitel) má větší pravomoci, kompetence ale zároveň větší odpovědnost, než příspěvková organizace. Ostatní bývalí ředitelé působí jako členové představenstva a mají možnost se více vzdělávat jako pedagogové...

Cílem je zlepšení z hlediska:

ekonomického - úspora hrazení provozních nákladů, pokrytí mzdových nákladů, lepší přístup k dotacím jako svazek a jako škola s větším počtem žáků

pedagogického - možnost přímé provázanosti vzdělávacích programů (od školky až po II stupeň), zastupitelnost pedagogů, větší specializace pedagogů, větší možnost vzdělávání učitelů a lepší přístup ke vzdělávacím projektům a didaktickým pomůckám, větší prostor pro volitelné předměty a kroužky

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydalo brožuru - Metodická podpora spolupráce obcí při zřizování škol a školských zařízení v právní formě školské právnické osoby jako základní podpora pro změnu uspořádání, řízení a zřizování škol a školek v obcích. (viz příloha)

Více na <http://www.svazkoveskoly.cz/> - metodické pokyny pro starosty, ředitele škol a učitele. Schéma vzniku a životního cyklu svazkové školy, materiály ke stažení a další odkazy.

V rámci Pardubického kraje neexistuje žádná svazková škola. v roce 2014 byly v ČR pouze 3 svazkové školy (Karlovarský venkov, Údolí Desné na Šumpersku, Svazková škola Bez hranic - Mšec, Řevničov, Srbeč a Tuřany), pravděpodobně i z toho důvodu, že Ministerstvo chystalo podporu svazkovým školám za působnosti ministra Dalibora Štyse, ale nyní tyto plány utichly a neuvažuje se o zvýhodňování svazkových škol na úkor jiných typů škol.

1.1.5.5 Programy aktivních škol

Aktivní škola je ta, která má odvahu zkoušet nové přístupy, metody a formy vzdělávání. Spolupracuje s jinými školami a dalšími institucemi na různých projektech včetně mezinárodních. Níže je uveden přehled o programech a jejich stručné charakteristiky. Za každým programem je uveden seznam zapojených škol v rámci ORP Chrudim, nicméně to, že je škola zapojená neznamena, že je „nejlepší“, ale rozhodně je to významný signál, že škola na sobě pracuje a uvažuje v širším kontextu než jen o sobě samé.

Značka Rodiče vítání

Rodiče vítání je značka, kterou mohou získat školy, jež pečují o komunikaci a spolupráci s rodiči svých žáků. Hlavním smyslem udělování této značky školám je prohloubit vzájemnou otevřenost mezi školou a rodiči a poskytnout jim při tom podporu a pomoc. Více info: www.rodicevitani.cz

Na území ORP Chrudim je do tohoto programu zapojena škola.

ZŠ Slatiňany - programy Začít spolu, Rodiče vítání

Program Začít spolu

Vzdělávací program Začít spolu (v mezinárodním označení Step by Step) zdůrazňuje individuální přístup k dítěti a partnerství školy, rodiny i širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Prosazuje a umožňuje inkluzi dětí se speciálními potřebami. Jedná se o program, který vychází z pedagogického přístupu orientovaného na dítě.

V České republice je vzdělávací program Začít spolu se souhlasem MŠMT ČR realizován od roku 1994 v mateřských školách a od roku 1996 v základních školách. v současné době uplatňuje v různé míře metodiku programu Začít spolu více než 90 mateřských a 50 základních škol. Více info: www.sbscr.cz

Na území ORP Chrudim je do tohoto programu zapojena škola.

MŠ Řestoky – program Začít spolu

ZŠ Slatiňany - programy Začít spolu, Rodiče vítání

MŠ Strojařů Chrudim – program Začít spolu

Certifikát Férová škola

Hlavní a stěžejní myšlenkou celého projektu je podpora inkluze v běžném základním vzdělávacím proudu. Zapojeny jsou tedy základní školy, které se snaží ve své výuce a obecně na půdě školy prosazovat inkluzivní přístup. Takovým školám uděluje Liga lidských práv prestižní certifikát „Férová škola“. Více info: www.ferovaskola.cz

Na našem území není žádná MŠ zapojena.

Program Ekoškola

Ekoškola (Eco-Schools) je mezinárodní program, v jehož rámci žáci snižují ekologický dopad provozu školy a svého jednání na životní prostředí a zlepšují prostředí ve škole i v jejím okolí. Žáci a učitelé nejdříve zakládají školní Ekotým, poté analyzují ekologický stav školy a plánují opatření, která budou realizovat. Naplňování plánu monitorují a vyhodnocují, o své činnosti informují školu

i veřejnost a tvoří ekokodex. Průběžně získávají ve výuce "vhled" do témat Ekoškoly (odpady, voda, energie, prostředí školy, šetrný spotřebitel, doprava a biodiverzita).

Program je určen pro celou školu, vede ke spolupráci žáků, učitelů, vedení školy i místní komunity.

V programu jsou zapojeni bez větších problémů žáci od 1. stupně ZŠ, až po středoškoláky. V současné době spojuje mezinárodní program Ekoškola přes 10 milionů studentů a pedagogů pracujících na více než 32 000 školách z celého světa. Úspěšné školy získávají mezinárodní titul, vlajku a logo Ekoškola.

Program Ekoškola v ČR koordinuje na národní úrovni Sdružení TEREZA. Více info: www.ekoskola.cz

Na území ORP Chrudim není do tohoto programu zapojena žádná škola.

Program Škola podporující zdraví

Program Škola podporující zdraví (dále ŠPZ) funguje v ČR od roku 1992. Je součástí Evropské sítě škol podporujících zdraví (SHE – www.schoolsforhealth.eu), která sdružuje 43 zemí. Program SHE je podporován třemi mezinárodními organizacemi: WHO, Radou Evropy a Evropskou komisí.

Cílem programu je pomáhat podporovat zdraví v podmínkách školy a přispět k její účasti na vlastní proměně a rozvoji. V praxi školy to znamená, že všechno, co se ve škole děje záměrně (vyučované kurikulum, školou organizované činnosti) a zároveň všechno, co se v ní děje živelně (skryté kurikulum, kultura školy), se pedagogové učí promýšlet a ovlivňovat s ohledem na důsledky pozitivní (protektivní, podporující zdraví), ale i důsledky negativní (rizikové, ohrožující zdraví). Veškeré dění ve škole a jeho důsledky působí na zdraví všech účastníků – žáků, zaměstnanců, rodičů, spoluobčanů v obci.

Cíl programu je zaměřen pozitivně, tj. převážně na posilování a vytváření optimálních předpokladů u každého jedince, proto je program současně nástrojem včasné primární prevence civilizačních chorob, antisociálního chování a závislostí. Více info: www.program-spz.cz

Na území ORP Chrudim jsou do tohoto programu zapojeny školy:

MŠ Chrudim, Svatopluka Čecha – program Škola pro udržitelný život

MŠ Dr.J.Malíka 765, Chrudim - program Zdravá škola

ZŠ Vejvanovice – program Zdravá škola

ZŠ Chrudim Dr. J. Malíka 958, Chrudim - program Zdravá škola

ZŠ Dr. Peška 768, Chrudim - program Zdravá škola

ZŠ, Školní náměstí 228, Chrudim - program Zdravá škola

SZŠ Poděbradova, Chrudim - program Zdravá škola

Program Škola pro udržitelný život

Program je postaven na myšlence místně zakotveného učení. Žáci spolu s dalšími partnery z vnějšku školy přemýšlí o tom, co mohou udělat pro udržitelnější rozvoj své obce nebo čtvrti. Ze zásobníku nápadů, který vytvoří, pak postupně realizují navržené změny a tím prakticky a konkrétně mění místo, kde žijí a studují, k lepšímu. Více info: www.skolaprozivot.cz

Na území ORP Chrudim jsou do tohoto programu zapojeny školy:

MŠ Chrudim, Svatopluka Čecha – programy Zdravá škola, Škola pro udržitelný život

Dětský domov se školou Hrochův Týnec – program Škola pro udržitelný život

Certifikát Světová škola

Cílem projektu Světová škola je integrovat globální rozvojové vzdělávání (GRV) do výuky a života škol.

Základní filozofie podporuje vzdělávání a přípravu žáků na reálný život v globalizovaném světě a opírá se o jednoduchou metodologii tří kroků: uč se – zjišťuj – jednej. Základem snahy o získání titulu jsou aktivní žáci podporovaní pedagogy.

Světová škola je místem, kde:

- globální témata tvoří přirozenou součást výuky a života školy;
- se žáci pod vedením týmu učitelů zabývají aktivně světovým děním a sledují aktuální vývoj v rozvojovém světě;
- žáci, učitelé i širší veřejnost získávají informace o globální problematice;
- žáci identifikují místní problémy s globálním přesahem a usilují o jejich řešení;
- je nejméně jedenkrát za rok ve spolupráci s místní partnerskou organizací uspořádána akce;
- je společný cíl přispět k řešení vybraného problému.

Projekt je určen všem typům škol. Přidanou hodnotou projektu je právě pestrost škol v jejich zaměření, velikosti a zkušenostech s GRV. Naším cílem je postupně sbírat příklady z praxe jednotlivých škol, jak dlouhodobě začleňují GRV do výuky.

V současné době je nositelem titulu 30 českých základních a středních škol.

Koncept „Světové školy“ byl vytvářen v rámci mezinárodního projektu Global Action Schools, který byl financován z prostředků Evropské komise a MZV ČR. Cílem projektu bylo vytvoření aktivní sítě škol z České republiky, Velké Británie, Rakouska, Polska, Slovenska, Malty a Thajska vychovávajících mladé lidi ke globální odpovědnosti. Usilujeme o to, aby se značka „Světová škola“ stala prestižní nejen v České republice, ale i v jiných evropských zemích.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy udělilo projektu Světová škola „Záštitu MŠMT“.

Certifikát Světová škola uděluje společnost Člověk v tísni, o. p. s. ve spolupráci s dalšími nevládními organizacemi, které se věnují GRV.

Více info: varianty.cz/svetovaskola

V ORP Chrudim nevidujeme žádnou školu s tímto certifikátem.

Certifikát Kvalitní škola

Každá škola může požádat o tento certifikát - školy se mohou nechat otestovat na různých úrovních, vybrat si z více nabízených balíčků, s uvedenými postupy pro splnění získání certifikátu.

Hodnotí se oblasti:

1. edukační procesy (kurikulum školy)
2. kulturní a sociální oblast školy
3. správní a organizační oblast školy
4. výsledky práce školy

Na území ORP Chrudim není škola s tímto certifikátem.

Skutečně zdravá škola

Ideálním doplněním výše uvedených programů, je program Skutečně zdravá škola, do něhož by bylo možné se zapojit v rámci řešení MAP rozvoje školství.

Iniciativa Skutečně zdravá škola a stejnojmenný program, realizovaný nyní již na 249 školách po celé republice, se zasazuje o to, aby byla dětem poskytována chutná a zdravá jídla, vytvářeny základy zdravých stravovacích návyků, pomáhá dětem získat představu o tom, odkud potraviny pocházejí, jak se pěstují a vyrábějí, a umožňuje jim porozumět vztahům mezi jídlem, které jedí, a světem, ve kterém žijí.

Výjimečnost programu spočívá v jeho komplexnosti - tedy nejenom ve zkvalitňování stravování ve školách a správném fungování školní jídelny, ale i ve vzdělávání žáků o jídle a zdravém životním stylu a také zapojení místní komunity – lokálních dodavatelů surovin a potravin, rodičů, zřizovatelů.

V ORP Chrudim jsou již zapojeni:

Mateřská škola Děvčátka MOMO Slatiňany

Mateřská škola Řestoky, okres Chrudim

Na podporu plnění kritérií programu Skutečně zdravá škola je možné uspořádat ve školách sérii vzdělávacích seminářů, tak aby všichni mohli pochopit, jak může program Skutečně zdravá škola zlepšovat stravování v jejich škole a jaké z toho plynou výhody, rovněž pomoci s aktivitami a vést školu ke splnění kritérií programu.

Zapojeným školám je nabídnuta pomoc ve formě systematického odborného přístupu, kdy se přímo pracuje jak s pedagogy, tak se zaměstnanci stravovacího zařízení na postupném rozvoji směrem k využívání moderních zdravých postupů vaření a surovin. Je možné absolvovat řadu kurzů zdravého vaření, výživy dětí, stravovacími návyky, získat informace o založení a provozu školní užitkové zahrady,

Zapojení do programu Skutečně zdravá škola a školka přináší výhody:

Pro vedení školy:

- Zlepšuje kvalitu školního stravování, což zvýší atraktivitu školy mezi rodiči.
- Obohacuje školní vzdělávací program o nové vzdělávací a výchovné prvky a projektovou výuku a pomáhá naplnit vzdělávací obor Výchova ke zdraví a průřezové téma environmentální výchova v RVP.
- Zvyšuje atraktivitu školy = více žáků = více peněz do rozpočtu školy.

Pro pedagogy:

- Vytváří příležitosti a možnosti pro využití zážitkových a projektových forem učení a obohacení výuky o nové, dosud nezpracované téma – jídlo.
- Program Skutečně zdravá škola je pro zapojené školy jednou z cest, jak naplňovat průřezové téma environmentální výchova.

Pro rodiče Skutečně zdravá škola:

- komplexně řeší školní stravování, přináší kvalitativní skok k lepšímu,
- zlepšuje stravování dětí, což se promítá do zlepšení jejich zdraví, a tudíž i zlepšení výsledků ve škole a v chování,

- pomáhá tvořit budoucí uvědomělé spotřebitele tím, že v mladých lidech vytváří očekávání dobrého jídla a rozvíjí jejich dovednosti a návyky, které budou potřebovat ke zdravému a úspěšnému životu,
- pomáhá dětem a žákům rozvíjet praktické klíčové dovednosti, jako je vaření, pěstování a výběr vhodných potravin z hlediska zdraví i udržitelného rozvoje.

Pro pracovníky školní jídelny:

- Zvyšuje prestiž pracovníků školní kuchyně – může získat další zákazníky mimo školu, hledající kvalitní stravování (dům seniorů, podniky apod.), poskytuje možnost prohlubování kvalifikace pracovníků školní jídelny.

Pro zřizovatele školy:

- Získání prestiže: „Zřizujeme Skutečně zdravou školu, kterou zajímá, co a jak děti jedí.“
- Zdravá škola = zdravé děti, zdraví žáci = zdravá generace = v budoucnosti zdravé město se zdravými občany
- Podpora ekonomického rozvoje celého regionu: školní jídelny nakupují suroviny od místních zemědělců, potravinářů a distributorů, peníze tak zůstávají v místě.

Školy mají jedinečnou příležitost pomoci dětem a mladým lidem pochopit, co je opravdové jídlo, a poskytnout jim praktické životní dovednosti. Znalosti, které během výuky děti získávají o jídle, stejně tak jako jídlo, které školy nabízejí na svačiny a obědy, pomáhají vytvářet kulturu zdravého stravování.

1.1.5.6 Problematika mateřských škol

MAP by měl stanovit priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky v našem území dle místní potřeby, naléhavosti a lokálních přínosů, avšak rozvoj a kvalita mateřských škol závisí především na podmínkách nastavených systémem školství.

Nelze jednoznačně říci, že by všechny MŠ v ORP Chrudim měly jeden konkrétní problém. Pro každou MŠ jsou potřeby a priority jiné a každá MŠ má rozdílné podmínky a možnosti.

Největší problém je s velkým počtem dětí na jednu učitelku. Toto by mělo být vyřešeno celorepublikově v rámcovém programu pro předškolní vzdělávání. Od roku 2018 je povinností snížit průměrný počet dětí na třídu z 24 na 20. a v letošním roce platí od 1. 9. povinnost zajistit ve třídě MŠ minimálně po dobu 2,5 hodin denně dvě učitelky na plný úvazek.

Od roku 2020 bude povinností garantovat místa ve školkách pro dvouleté děti. Školky mohou zaměstnávat i chůvy, o peníze na ně mohou mateřinky požádat pomocí šablon financovaných z evropských fondů. Kvalifikační požadavky budou přísné, budou to moci být např. zdravotní sestry nebo sociální pracovníci. v rámci ORP Chrudim může nastat problém v podobě zajištění kapacit, které budou potřeba v souvislosti s nároky na přijímání dětí.

Při tom všem je třeba dbát na vzdělávání učitelek MŠ, cestou ke kvalitě je podpora a vyškolení špičkových pedagogů u nejmenších dětí. Pedagogové by uvítali možnost navštěvovat místa, kde již čerpali dotaci, získat od nich informace a zkušenosti z provozu. Je velmi důležité, aby takové MŠ mohl navštívit celý personál, aby se všichni přesvědčili o úspěšnosti a důležitosti a zároveň sami získali ten pocit a přesvědčení, že projekt je přínosem pro všechny (např. projekt Skutečně zdravá škola).

Potřebu metodického centra, které v ORP Chrudim není, nepociťují. Raději než školení jednoho pedagoga v metodickém centru, by uvítali možnost, aby mentor jezdil na konzultace pravidelně přímo do školky.

Pedagogové pociťují rovněž potřebu vzdělávání v sociálních sítích, internetu, práci s interaktivními pomůckami. Uvítali by návštěvy logopeda nebo provoz řečového kroužku pro děti, které mají problém s výslovností a komunikací. Stále důležitá a rovněž rodiči žádaná je výuka angličtiny, která by mohla probíhat v jejich přirozeném prostředí přímo v mateřských školách, kdy děti získávají základy pro další jazykové vzdělávání a zejména utváření kladného vztahu k poznávání, učení a k anglickému jazyku jako takovému, proto je nutné trvale podporovat jazykovou dovednost pedagogů.

V některých školkách se potýkají s problémy etnické minority, základním kritériem pro úspěšné zvládnutí komunikace v češtině je věk dítěte, nejlepší tedy je pokud se takové dítě zapojí do institucionální výchovy již v předškolním věku. Rovněž při umístění dětí se zdravotním postižením je nutné se poprat se specifickými vzdělávacími potřebami a odborným přístupem speciálního pedagoga. s obojím jsou spojeny vysoké nároky a požadavky na celou MŠ, kde je nutná pomoc.

Dalším problémem a předpokladem k naplnění zákona je také dostatek vhodných prostor. Na vybudování nových tříd lze získat, po předložení projektu, dotace MŠMT.

Zátěží je ale i kontrolní činnost různých inspekčních orgánů, jež jsou velmi časté, ale i s rozdílným názorem na výklad vyhlášky.

Dnešní mateřské školy se stále více otevírají rodičovské veřejnosti. Rodiče mají dostatečnou možnost spolupodílet se na činnosti školy, mají širší prostor pro spolupráci a spolupodílení se na akcích školy. Spolupráci lze realizovat např. pomocí již zmiňovaných programů „Rodiče vítání“ nebo „Začít spolu“.

1.1.5.7 Péče o nadané děti

Existují různé typy nadaných dětí, většinou se to však nepozná včas, což vede k řadě problémů. Už v předškolním věku mají tyto děti zájmy odpovídající dětem o několik let starším.

V České republice je za mimořádné nadání považována hranice IQ 130. Po jejím dosažení má dítě nárok na podporu podle paragrafu školského zákona o podpoře dětí se speciálními potřebami (nově v rámci podpůrných opatření). v pedagogicko-psychologických poradnách je jim stanoven vzdělávací plán na míru.

Oficiálně je takových dětí u nás několik set. Reálně se počet mimořádně nadaných pohybuje pravděpodobně v řádu desetitisíců. Těch, kteří by mohli vyniknout v nějaké hodnotné oblasti lidské činnosti, pokud by měli potřebné podmínky ke svému rozvoji, je přibližně 20 – 25 % populace, tedy nejméně každé páté dítě.

Problém často nastává už na úrovni mateřské školy, které dost často neumí připravit dostatečně motivační prostředí pro tyto děti, podobné je to na úrovni prvního stupně základní školy. Pokud už mateřská škola odhalí nadané dítě a věnuje se mu, tak ne vždy se podaří v tomto rozvoji pokračovat, když dítě pokračuje na základní škole. Proto někteří rodiče volí domácí vzdělávání, jiní rezignují.

Rozvíjení talentu u nadaných dětí je pro rodinu nákladné, je důležité, aby existoval státní systém podpory a její úroveň nebyla závislá na ekonomické situaci rodiny. v současné době není systém diagnostikování nadání a následné podpory na dobré úrovni.

Nadané dítě potřebuje ve škole často asistenta stejně, jako ho potřebuje dítě s handicapem. u takového dítěte je běžné, že je jeho talent jednostranný, tedy v něčem je zcela excelentní, v jiné oblasti může být i podprůměrný. Je důležité, aby s tím uměla škola pracovat. Tedy zadávat úkoly na různých úrovních, přizpůsobit je talentu jednotlivých dětí.

Témata, kterým by bylo třeba se v souvislosti s nadanými dětmi v budoucnosti věnovat, jsou:

- informovanost a postoj společnosti k výchově a vzdělávání nadaných
- příprava pedagogů a podmínky pro jejich práci s nadanými
- školní asistenti pro nadané děti
- vytvoření kvalitního systému péče o nadané
- podpora spolupráce se špičkovými zahraničními pracovišti

K odhalení nadaných dětí může přispět například již zmiňovaný program „Začít spolu“ v mezinárodním označení „Step by Step“. Zdůrazňuje individuální přístup k dítěti a partnerství školy, rodiny i širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Prosazuje a umožňuje inkluzi dětí se speciálními potřebami. Jedná se o program, který vychází z pedagogického přístupu orientovaného na dítě, tzv. učení na míru.

Děti mají právo volby dle své převažující inteligence (dle Harvarda Gardnera „Teorie mnohačetných inteligencí“) se mohou zdokonalovat v tom, k čemu inklinují, v čem mají šanci vynikat. Nemusí se tedy podřizovat tomu, co po něm učitel chce a jeho talent má tak šanci se prohloubit. Ostatní znalosti a dovednosti pak přichází později, ale rychleji.

V České republice je vzdělávací program Začít spolu se souhlasem MŠMT ČR realizován od roku 1994 v mateřských školách a od roku 1996 v základních školách. V současné době uplatňuje v různé míře metodiku programu Začít spolu více než 90 mateřských a 50 základních škol.

Na území ORP Chrudim je do tohoto programu zapojena Mateřská škola Řestoky, Mateřská škola Strojařů v Chrudimi a Základní škola Slatiňany.

1.1.6 Zajištění dopravní dostupnosti škol v území

Dopravní obslužnost území je systém kombinace všech možných druhů dopravy a v čase je velmi proměnlivý. **Zajištění dopravní dostupnosti škol je pouze jedna ze součástí celkové dopravní obslužnosti obcí a je plně v kompetenci představitelů dané obce, dopravní dostupnost škol je však jednou z priorit.**

Dopravní dostupnost škol má řadu forem, které se mění s aktuálními potřebami a možnostmi rodin, ročním obdobím, či věkem žáků. Formy dopravní dostupnosti jsou následující:

- individuální cyklistická doprava,
- hromadná doprava městskými dopravními prostředky,
- hromadná doprava linkovými spoji,
- hromadná doprava železničními spoji.

Uvedené druhy dopravy platí i pro pedagogy a školské pracovníky v případě nevyužívání vlastní automobilové dopravy.

U žáků nám do systému dopravní dostupnosti vstupuje i doprava individuální s rodiči automobilem, což je faktor velmi proměnlivý, protože závisí na způsobu a místě výkonu povolání rodičů.

Obslužnost území jako celku hromadnou dopravou (autobusovou i železniční) **zajišťuje Pardubický kraj** – firma ARRIVA Východní Čechy a.s. prostřednictvím zaslavnění menších místních dopravců.

Města a větší obce, a tím školy, především na hlavních dopravních trasách, mají přirozeně dopravní dostupnost větší. Především města Třemošnice, Heřmanův Městec, Nasavrky, Chrudim, Chrást

a Skuteč. v Chrudimi a sousedních obcích lze využít kombinace MHD a linkové dopravy. Menší obce mimo hlavní trasy mají dopravní obslužnost principu slabší a zde vstupuje do hry doprava individuální. Jak bylo uvedeno doprava automobilem s rodiči či u starších žáků cyklo doprava jak po městech, tak mezi obcemi.

Zde hraje roli především přirozená spádovost obcí k větším městům, kde jsou školy, bez ohledu na hranice ORP.

Pardubický kraj s představiteli obcí pravidelně jedná o grafikonu dálkové dopravy (1-2x ročně). Obce mají možnost se v určitých intencích vyjadřovat k návrhu. V praxi to mnohdy znamená tolik, že když nelze přizpůsobit jízdní řád provozní době dané školy, přizpůsobí se např. čas zahájení školní výuky. Jedná se o běžný jev, že zahájení času denní výuky ve školách se odvíjí od jízdního řádku, kde výuka začíná s určitým posunem od zavedené 8 hodiny ranní.

Dopravní dostupnosti se školy přizpůsobují i dalšími způsoby, jako jsou ranní a odpolední družina a zájmové kroužky.

Obce při vyjednávání jízdních řádů, a tím i zajištění dostupnosti škol, mají omezené manévrovací schopnosti. Mohou požádat o zvýšený počet spojů do obce ve formě uplatnění požadavků na zařazení nových linek, spojů nebo jejich úseků. Tento požadavek je však zpoplatněn.

Další, avšak méně využívanou, formou zajištění dopravní dostupnosti škol je svoz dětí obecním vícemístným automobilem. Jedná se o způsob velmi efektivní, avšak finančně a časově náročný. Využívá se v případě menších obcí – spíše malotřídních škol prvního stupně.

V budoucnu je však tento systém dopravy přínosem s vysokým faktorem bezpečnosti dětí.

Jak je uvedeno, dopravní dostupnost a její způsob je proměnlivá. Z daného důvodu školy na začátku každého školního roku zjišťují u žáků formu dopravy z místa bydliště do školy a zpět. Tato informace je velmi významná z důvodů bezpečnosti dětí k eliminaci prostoru, kde se pohybují, a také z hlediska informovanosti pedagogů, kdy a kterým způsobem dopravy žák do školy dorazí, zda je možné a nutné tolerovat drobné nesrovnalosti v příchodu či odchodu na výuku.

Závěrem lze konstatovat, že platí přímá úměra: dobré fungování školy = dobrá dopravní dostupnost. Mnohdy to však není v možnostech obce, zajistit dobrou dopravní dostupnost pro všechny své žáky z celého školského obvodu.

1.1.7 Sociální situace

Sociální situaci zde uvádíme z pohledu našich praktických zkušeností při výkonu poskytování sociálně právní ochrany dětí na území ORP Chrudim.

Sociálně patologické jevy se na území ORP Chrudim se za posledních deset let výrazně proměňují. Na základě praxe můžeme konstatovat, že téměř ustoupil častý jev, jakým byla především trestná majetková činnost (krádeže, loupeže, poškozování cizí věci - sprejerství, řízení bez řidičského oprávnění). Dnes se setkáváme více s patologickými případy u dětí ve spojitosti s psychickou zátěží a osobnostní nevyzrálostí. Důsledkem je drogově závislá mládež, zvýšená sexuální aktivita u dětí i pod 15 let, psychiatricky léčené děti – sebedestruktivní sklony, deviace, agresivita.

Další problém spatřujeme ve fungování rodiny. Jedná se o dlouhodobě zanedbávanou výchovu ze strany rodičů. Důvody spatřujeme např. v neochotě věnovat dětem čas, v nedostatku finančních prostředků, ve vysoké pracovní vytíženosti.

Patologické jevy u dětí se vyskytují v rodinách bez ohledu na jejich sociální a životní úroveň.

1.1.7.1 Sociálně patologické jevy vyskytující se na území ORP Chrudim

Trestná činnost: pohlavní zneužívání, distribuce a zneužívání návykových látek (THC, pervitin), krádež, poškozování cizí věci, padělání peněz, sprejerství, vloupání, loupež, ublížení na zdraví, křivá výpověď

Přestupky: přestupky proti majetku (drobné krádeže – doma, ve školách, v obchodech, poškozování majetku), narušování občanského soužití – fyzické a slovní napadení, někdy za pomoci užití médií (sociální sítě, mobily, e-mailů atd.), řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění

Výchovné problémy: záškoláctví (záměrné, spojené se sociální a finanční nouzí), útěky z domova spíše krátkodobého rázu spojené s prvními vztahy, dále šikana, skrytá kyberšikana, nerespektování autorit rodičů, pedagogických pracovníků, nezájem o pokračující studium (střední vzdělání, učební obory) – nepodání přihlášek na studium nebo ukončení studia v průběhu I. ročníku dobrovolně či vyloučením ze studia za neplnění povinností školního řádu, vedení zahálčivého života – ztráta denního režimu, motivace se vzdělávat, vyhýbání se nástupu do pracovního procesu, experimentování s alkoholem a tabákem, psychiatrické děti (ztráta sebevědomí, sebepoškození)

1.1.7.2 Výskyt sociálně vyloučených lokalit

Typické sociálně vyloučené lokality na území ORP Chrudim se nevyskytují.

Za problémové lokality, ale ne sociálně vyloučené, považujeme především místa s možností finančně výhodnějším ubytováním za podpory sociálních dávek úřadu práce. Jedná se o skupiny lidí žijících na městských ubytovnách, v sociálních bytech, v soukromých ubytovnách. Tito lidé jsou dlouhodobě nezaměstnaní, bez pracovních návyků a bez zájmu tuto situaci řešit, což přenáší i na mladší generaci.

Výše námi popsané lokality se vyskytují v rámci ORP Chrudim v částech měst a blízkém okolí - Hrochův Týnec (ubytovna ul. Nádražní, pravděpodobně přechází pod obec H.T.), Čankovice (soukromá ubytovna), Prachovice (obecní byty), Chrudim - ulice Tovární (městská ubytovna).

1.1.7.3 Sociální a další služby zaměřené na děti, mládež a rodiče poskytované v regionu (nízkoprahové kluby, odpolední kluby, rodinná centra, mateřská centra atd.)

V rámci poskytování sociálně právní ochrany dětí aktivně využíváme nabízené služby jako pomoc rodinám a prevenci.

Šance pro Tebe, o.s.:

- Nízkoprahové kluby (jinak NZDM): NZDM Futur s místem v Chrudimi, Hrochově Týnci, Prachovice a NZDM Agora se sídlem pouze v Chrudimi
- Terénní sociální práce „streetwork“ v oblasti Chrudim a Prachovice – pracovníci vyhledávají děti a mladé lidi „ulice“ a poskytují jim rady a pomoc při řešení problémů, se kterými se mládež setkává.
- SAS – sociálně aktivizační služby – přímá práce v rodinách, komplexní pomoc s aktuálními problémy v rodině – doučování dětí, finanční gramotnost, doprovázení na instituce (školy, úřady), pomoc při řešení výchovných problémů, hledání zaměstnání

Amalthea, o.s.:

- služby SAS – působnost v celém Pardubickém kraji

- předškolní klub Amálka – příprava předškolních dětí z rodin ohrožených sociálním vyloučením, stigmatizací a dalšími rizikovými jevy, tedy z prostředí, ve kterém není věnován dostatek pozornosti rozvoji dovedností a kompetencí nezbytných pro budoucí školní úspěch, se sídlem v Chrudimi

Centrum J.J. Pestalozziho, o.p.s.:

- poradenské centrum pro děti a mládež (sociální rehabilitace) – se zaměřením zejména pro děti s nařízenou ústavní výchovou, s dětmi, kteří potřebují pomoc a podporu s působností Pardubického kraje

SOPRE CR o.p.s.:

- služby SAS – působnost v rámci městské ubytovny v Chrudimi, dále lze s nimi navázat i terénní práci
- výchovně vzdělávací činnost s dětmi v předškolním a školním věku v rámci městské ubytovny Chrudim

Oblastní Charity Pardubice, Nové Hrady, Polička: poskytování sociálně aktivizačních služeb (SAS), uvedeno viz výše. Dostupnost poskytování služeb asi do 30 km od sídla organizace.

Středisko výchovné péče Archa: zabývají se výchovnými problémy u dětí a poskytují poradenství, diagnostiku, individuální a skupinové terapie, intervenční a interaktivní programy ve školách, nabízí služby psychologa a speciálního pedagoga. Středisko má sídlo v Chrudimi.

Poradna pro rodinu Pardubického kraje: poskytují psycho-sociální služby pro děti a rodiny se sídlem v Chrudim, působnost poboček v Pardubickém kraji

1.1.8 Návaznost na dokončené základní vzdělávání – spolupráce se SŠ a zaměstnavateli

V území ORP je 13 středních škol (z toho 9 škol je zřízeno Pardubickým krajem, 3 jsou soukromé a 1 církevní) a jedna vyšší odborná škola (Vyšší odborná škola Chrudim). Z hlediska návaznosti pro absolventy ZŠ jsou dostupné i střední školy v ORP Pardubice, kde je umístěno 23 středních škol (z toho 16 škol je zřízeno Pardubickým krajem a 7 škol je soukromých), 3 vyšší odborné školy a 1 konzervatoř. v území ORP Chrudim jsou 3 víceletá gymnázia, 9 středních škol odborných kde je studium zakončeno maturitní zkouškou a 6 škol poskytujících vzdělání zakončené získáním výučního listu. v ORP Pardubice jsou pak absolventům základních škol dostupné tyto střední školy: 6 gymnázií a 15 odborných středních škol poskytujících studium zakončené maturitní zkouškou, 12 škol poskytujících vzdělání zakončené získáním výučního listu a jedna praktická škola.

Zaměření těchto škol z větší míry kopíruje potřeby trhu práce. Na úrovni Pardubického kraje je nejvíce zaměstnaných osob v sekundárním sektoru (nejvíce pracovních míst je v průmyslu včetně stavebnictví a zpracovatelském průmyslu).

Nejvíce absolventů středních škol je na úrovni Pardubického kraje v oborech strojírenství a strojírenská výroba, ekonomie a administrativa, gastronomie, hotelnictví a turismus, elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika, v oblasti potravinářství a potravinářské chemie a stavebnictví. Z celkového počtu absolventů středních škol tvoří přibližně jednu třetinu absolventi gymnázií.

Na podporu studijních oborů, které jsou z hlediska trhu práce žádané, jsou na úrovni kraje realizovány podpůrné projekty, např. Pardubickým krajem je poskytováno prospěchové stipendium (ve školním roce 2015/2016 bylo podpořeno 20 oborů např. Obráběč kovů, Strojní mechanik, Kominík a další) a byly realizovány projekty na posílení spolupráce středních škol a zaměstnavatelů (např. projekt POSPOLU v rámci OP Vzdělání pro konkurenceschopnost v minulém programovém období

pro spolupráci vybraných středních škol v Pardubicích a významných zaměstnavatelů v oblasti elektrotechniky).

Spolupráce s praxí probíhá zejména mezi technicky zaměřenými středními školami a zaměstnavateli. Ze strany zaměstnavatelů jsou nabízeny žákům např. firemní stipendia. Vazba mezi zaměstnavateli a středními školami je zejména v oblasti technických oborů a to jak mezi odbornými školami se studijními obory zakončenými maturitní zkouškou tak s obory zakončenými získáním výučního listu. Příklady spolupráce středních škol a zaměstnavatelů je možné zmínit v podobě spolupráce s Hospodářskou komorou a jednotlivými zaměstnavateli, které praktikuje Střední průmyslová škola v Chrudimi nebo spolupráce Střední odborné školy a Středního odborného učiliště technického v Třemošnici se společností Kovolis Hedvikov, a.s. U škol ekonomického zaměření a gymnázií je spolupráce s praxí uplatňována v menším rozsahu.

Žákům základních škol jsou pro snazší výběr střední školy k dispozici dny otevřených dveří středních škol a akce, kde jsou prezentovány střední školy, jejich studijní obory a možnosti dalšího studia po ukončení základní školy. Pro výběr mohou žáci využít i podporu výchovných poradců na svých školách.

Spolupráce středních škol a základních škol tedy existuje, ale je zde prostor pro realizaci projektů, které by tuto provázanost rozšířila.

Spolupráce základních škol se zaměstnavateli je realizována také, ale v menším měřítku než mezi středními školami a zaměstnavateli. i zde je prostor pro realizaci podpůrných projektů, které by rozšířili žákům základních škol představy o možnostech zaměstnání v regionu a pomohli tak při volbě vhodného studijního oboru při studiu na střední škole.

1.1.9 Další instituce působící v území

1.1.9.1 Pedagogicko psychologické poradny

Pedagogicko-psychologická poradna Pardubice (PPP) poskytuje psychologickou a speciálně-pedagogickou péči klientům ve věku 3 až 19 let, jejich rodičům a pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení.

Oblasti zaměření:

- 1) Řeší výchovné otázky, školní zralosti, předčasné nástupy do ZŠ, prevence např. v oblasti grafomotoriky před nástupem do ZŠ.
- 2) Problematika začleňování dětí do kolektivů - vyjadřování se a doporučování asistentů do speciálních tříd MŠ, logopedických tříd MŠ. Na ZŠ jsou to především výukové potíže - posuzování, zda-li se nejedná o specifickou poruchu učení - např. dyslexii, dysgrafii, dysortografii, dyskalkulii, dyspraxii atd. Při závažnějších diagnózách doporučuje individuální vzdělávací plán či pedagogického asistenta.
- 3) Poradenství další cesty vzdělávání na konci základního a středního vzdělávání
- 4) Pravidelné kontroly již diagnostikovaných klientů
- 5) Spolupráce se školami je především s výchovnými poradci, ale i třídními učiteli
- 6) Telefonické a osobní konzultace
- 7) Spolupráce PPP se zařízeními sociálních služeb:

- Úzká spolupráce s Amaltheou, SVP Archa - doporučujeme rodičům doučování i předškolní docházku do klubů
- Šance pro Tebe - spolupráce s těmi, kteří se podílejí např. na péči o rodinu soc. znevýhodněnou - domluvení doprovodu klienta s rodiči do poradny, vypracování plánu na domácí přípravu na vyučování, poskytnutí kontaktů na další vhodná zařízení nutná pro další péči.
- Metodik prevence spolupracuje s metodiky prevence na školách, pořádá přednášky - netolismus, kyberšikana, HIV, drogová závislost atd. Pro metodiky prevence i výchovné poradce je jednou ročně pořádán dvoudenní seminář a dle potřeby setkání.

8) Spolupráce s rodiči - pokud má rodič zájem o své dítě, spolupráce bývá velmi dobrá. Pokud chce "jen úlevy", občas se dostáváme do sporu. PPP je pouze poradní orgán, je tedy na rodiči, zda-li rady PPP přijme či nikoli.

Pedagogicko-psychologické poradny v současné době nevidují počty speciálních pedagogů, školních psychologů ani výchovných poradců a asistentů. Mělo by to ale začít být zjišťováno v souvislosti s vyhláškou o inkluzi. Školního psychologa i speciálního pedagoga si škola sjednává sama, pokud má finanční prostředky či projekt či byla VIP kariéra přes MŠMT. Výchovný poradce by měl být na každé škole, ale může to být spojená funkce s metodikem prevence, zejména u menších škol.

Pedagogicko-psychologická poradna Pardubice v současné době eviduje mnoho předškoláků se špatnou výslovností (doporučují klinického logopeda). Správná výslovnost je pro školní docházku důležitá. Dále je oslabená úroveň grafomotoriky a s tím spojené chybné držení tužky. Problémy v jemné motorice. Počítání pomocí kostek, znalost číselné řady do deseti. Není často ani upevněna znalost barev. Tyto všechny schopnosti je potřeba rozvíjet jak v MŠ, ale také hlavně v rodině. Rodiče i MŠ dostávají doporučení, co je potřeba zlepšit a jakým způsobem s dítětem pracovat.

Dle názoru PhDr. Ivy Machkové bylo inkluzivní vzdělávání už i v současné době. „Pokud škola chtěla, vytvořila podmínky, měla již ve svých řadách tyto žáky. Pro ně poradny doporučovaly pedagogické asistenty, integrace žáků s LMP v ZŠ (škola ale musela mít program pro žáky s přílohou LMP), IVP“.

Na změnu od 1. září 2016 se PPP připravuje již velmi dlouho - školení, semináře, porady. Bohužel doposud není zcela jasno v mnoha praktických otázkách v rámci organizace poraden, není personální zastoupení ani ve školách ani v poradnách, není dostačující vybavení (testové baterie, PC, ...), nejsou vydané slibované dokumenty, není dořešena komunikace poradna - škola, apod.

V gramotnosti čtenářské a matematické je zachycována klesající tendence. Děti velmi málo čtou, počítání z paměti je problém. Ale opět záleží na rodičích a jejich přístupu a vedení. Samozřejmě, že dyslektik bude mít problémy ve čtení, ale pomocí encyklopedií, komiksů je možné vypěstovat vztah ke knize, ke čtení obecně.

1.1.9.2 Role veřejných knihoven v současné společnosti

Knihovny jsou zpravidla chápány jako instituce, které garantují přístup ke kulturnímu bohatství a především k informacím, které jsou zaznamenávány na nejrůznějších nosičích: psaných, tištěných, audiovizuálních a digitálních. Hlavní úlohou knihoven je poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb, včetně zajištění rovného přístupu k nim bez rozdílu, a dále rozvoj celoživotního vzdělávání všech skupin obyvatelstva. Veřejné knihovny obcí a měst však mohou plnit řadu dalších významných rolí a funkcí. Ministerstvo kultury České republiky v návaznosti na zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) a v souladu se Státní kulturní politikou na léta 2009 - 2014 vydalo metodický pokyn k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb

poskytovaných knihovnami zřizovanými anebo provozovanými obcemi a kraji na území ČR. Standard pro dobrou knihovnu ve 13 článcích vymezuje:

1. Poslání knihovny, cíle a působnost standardu knihovnických služeb
2. Předmět standardu knihovnických služeb
3. Provozní dobu knihovny pro veřejnost
4. Tvorbu knihovního fondu a informačních zdrojů
5. Umístění knihovny v obci
6. Plochu knihovny určenou pro uživatele
7. Studijní místa pro uživatele knihovny
8. Přístup k internetu a informačním technologiím
9. Webovou prezentaci knihovny
10. Elektronický katalog knihovny (OPAC) na internetu
11. Pracovníky knihovny a jejich vzdělávání
12. Měření spokojenosti uživatelů knihovny
13. Vyhodnocení plnění standardu knihovnických služeb

(Standard pro dobrou knihovnu, 2013)

Článek č. 1 tohoto metodického materiálu definuje poslání veřejné knihovny a její cíle. Veřejná knihovna je místní branou do světa vědomostí a základním předpokladem celoživotního vzdělávání, nezávislého rozhodování a kulturního rozvoje jednotlivců i společenských skupin.

Jádrem služeb veřejné knihovny by měly být následující činnosti vztahující se k informacím, gramotnosti, vzdělávání a kultuře:

1. vytváření a posilování čtenářských návyků od raného dětství,
2. podpora samostatného sebevzdělávání i všech stupňů školského vzdělávání,
3. poskytování příležitosti pro osobní tvůrčí rozvoj,
4. povzbuzování imaginace a kreativity dětí a mládeže,
5. podpora uvědomělého přístupu ke kulturnímu dědictví a k hodnotám umění a pokroku vědy,
6. zajišťování přístupu ke všem kulturním formám prezentace reprodukčního umění,
7. podpora dialogu mezi kulturami a kulturní rozmanitosti,
8. podpora lidové slovesnosti,
9. zpřístupňování všech druhů obecních informací,
10. poskytování informačních služeb místním podnikům, sdružením a zájmovým skupinám,
11. podpora rozvoje informační a počítačové gramotnosti,
12. podpora a podíl na všech akcích a programech zabývajících se odstraňováním negramotnosti, resp. – je-li to třeba - podněcování takových aktivit

(Manifest IFLA/UNESCO o veřejných knihovnách, 1994).

Role veřejných knihoven ve vzdělávání

Knihovny jsou částí veřejnosti vnímány především jako součást infrastruktury formálního vzdělávacího systému: klidné místo, kde je možno studovat, kde je k dispozici bohatá zásoba

primárních i sekundárních informačních a studijních pramenů a dokumentů, kde je možné získat od personálu i odbornou pomoc – rešeršní, informační, metodickou. Těmto lidem jsou skutečně knihovny adekvátní služby schopny poskytnout. Prostřednictvím informačních technologií nabízejí rovněž přístup k elektronickým zdrojům, z nichž některé jsou kvůli své ceně či licenčním poplatkům pro jednotlivce obtížně dostupné. Jsou také vhodným místem pro on-line studium a další formy e-learningu. Jejich nezanedbatelnou výhodou je přívětivost prostředí, snadná dostupnost služeb (včetně finanční) a trvalá snaha o odstraňování bariér při jejich využívání.

Některé veřejné knihovny měst a obcí svou roli v celoživotním vzdělávání chápou dokonce mnohem šíře, vědomy si významu celoživotního učení v životě jedince i společnosti. Budují klidové zóny pro studium, prostory pro skupinovou práci vybavené potřebnou prezentační a didaktickou technikou; prohlubují spolupráci se školami a partnerskými vzdělávacími institucemi, nabízejí vlastní vzdělávací aktivity. Velkou výhodou veřejných knihoven měst a obcí je jejich univerzální charakter, který dovoluje vyjít vstříc všem věkovým kategoriím i zájmovým skupinám, umožňuje přizpůsobit se změně požadavků a potřeb a adekvátně na ně reagovat.

Nejčastějšími skupinami, pro něž jsou vzdělávací aktivity v knihovnách realizovány, bývají děti a senioři. U dětí bývají tyto aktivity především propojeny s primárním vzdělávacím procesem a organizovány ve spolupráci se školami (lekce informační gramotnosti, doplňkové přednášky a lekce k výuce literatury, vlastivědy, dějepisu, zeměpisu aj., mimo vyučování pak zejména tematicky zaměřené na region, literaturu, některé společenské jevy, organizují se však také výtvarné či rukodělné dílny apod.).

Současný stav v regionu Chrudim

Profesionální městské knihovny 12

Obecní knihovny (dobrovolné) 77

Městská knihovna je knihovna pověřená regionální funkcí

Regionální funkce zahrnují následující odborné knihovnické činnosti:

- poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány a rozbor;
- statistika knihovnických činností;
- vzdělávání knihovníků, semináře, porady;
- tvorba výměnných knihovních fondů (dále jen VF), jejich distribuce a cirkulace;
- pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů, rovněž formou rekatologizace;
- nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce;
- servis automatizovaného knihovního systému, v částech, které jsou využívány pro plnění regionálních funkcí, praktická pomoc při automatizaci a dalších činnostech napomáhajících rozvoji knihoven a jejich veřejných knihovnických a informačních služeb (web, on-line katalog atd.);
- další činnosti směřující k posílení odborných kompetencí veřejných knihoven v Pardubickém kraji.

Krajská knihovna, jak definuje § 11 knihovního zákona, je zodpovědná za plnění RF a jejich výkon může v rámci kraje přenést smluvně na další základní knihovny. Smlouva o přenesení musí mít písemnou formu.

Pověřená knihovna je po dohodě se svým zřizovatelem a v souladu s § 11 knihovního zákona smluvně pověřena krajskou knihovnou vykonávat RF pro obsluhované knihovny svého regionu, přičemž stále plní i funkce základní profesionální knihovny. Nejen proto Pardubický kraj na RF přispívá finančními prostředky na základě smlouvy. (viz příloha č. 5).

Výběr knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí provádí krajská knihovna na základě atestu pověřené knihovny. Hlavními kritérii jsou:

1. dodržování národních standardů v oboru knihovnictví,
2. široká škála nabízených knihovnických služeb,
3. automatizace knihovnických agend a možnost metodického vedení knihoven v obsluhovaném regionu z hlediska modernizace jejich knihovnických činností,
4. kvalifikace pracovníků poskytujících služby z výkonu RF v oblastech – akvizice, zpracování a uchování dokumentů,
5. využívání moderních technologií pro informovanost a komunikaci s obsluhovaným regionem – www stránky.
6. dostatečné prostorové kapacity pro skladování VF
7. možnost zajištění dopravy pro výkon RF v regionu.

Obsluhující knihovna je profesionální základní knihovna, která se podílí na výkonu RF v daném regionu. Rozsah této služby se každoročně vymezuje objednávkou (viz příloha č. 6) a obsluhující knihovna své náklady uplatňuje ve stanovených termínech formou faktur u příslušné pověřené / krajské knihovny.

Obsluhovaná knihovna je základní knihovna (obvykle zřizovaná obcí), která je příjemcem služeb v rámci RF.

Základní knihovna je veřejná knihovna s univerzálním knihovním fondem, která je součástí systému veřejných knihoven, vykonávajících informační, kulturní a vzdělávací činnosti.

Specializovaná knihovna je veřejná knihovna se specializovaným fondem, která vykonává rovněž činnosti odborné a která může být příjemcem služeb z výkonu RF na vlastní vyžádání a dle kapacitních možností obsluhujících knihoven. Čerpat může zejména služby z oblasti poradenství a vzdělávání, případně aktualizací fondů.

Knihovny regionů

Příloha č. 1

	Knihovny okresu Chrudim	Provozovatel		počet obyv.	Číslo evidence
1	Obecní knihovna Bítovany	Bítovany	Obec	413 6374	
2	Obecní knihovna Bojanov	Bojanov	Obec	646 5792	
3	Obecní knihovna v Boru u Skutče	Bor u Skutče	Obec	160 3874	
4	Obecní knihovna v Bořicích	Bořice	Obec	180 4897	
5	Místní knihovna Bylany	Bylany	Obec	380 3371	

6	Obecní knihovna Ctětín	Ctětín	Obec	258	6330		
7	Obecní knihovna v Čankovicích	Čankovice	Obec	317	61		
8	Místní knihovna v Dědové	Dědová	Obec	154	5645		
9	Místní knihovna v Dřenicích	Dřenice	Obec	346	4657		
10	Obecní knihovna v Dvakačovicích	Dvakačovice	Obec	184	339		
11	Obecní knihovna Hamry	Hamry	Obec	261	5854		
12	Obecní knihovna v Chotěnicích	Heřmanův Městec	Město	0	1142		
13	Městská knihovna v Heřmanově Městci	Heřmanův Městec, MěK	Město	7	4926		
14	Městská knihovna Hlinsko	Hlinsko, MěK	MěK	10143	804		
15	Obecní knihovna Hoješín	Seč	Obec	0	5661		
16	Místní knihovna v Horce	Horka	Obec	392	5011		
17	Místní knihovna Hošťalovice	Hošťalovice	Obec	136	5584		
18	Místní knihovna v Hrochově Týnci	Hrochův Týnec	Obec	1959	3774		
19	Obecní knihovna v Kameničkách	Kameničky	Obec	809	4687		
20	Obecní knihovna Chlum	Hlinsko	Obec	0	5822		
21	Městská knihovna Chrast	Chrast	Město	3192	3289		
22	Knihovna Dr. Alberta Pražáka	Chroustovice	Obec	1268	5626		
23	Obecní knihovna Jeníkov	Jeníkov	Obec	495	5799		
24	Místní lidová knihovna v Jenišovicích	Jenišovice	Obec	423	424		
25	Obecní knihovna v Klešicích	Klešice	Obec	387	36		
26	Obecní knihovna Kněžice	Kněžice, okr. Chrudim	Obec	152	5647		
27	Místní knihovna v Kočí	Kočí	Obec	598	60		
28	Obecní knihovna Kostelec u H.M.	Kostelec u HM	Obec	323	5678		
29	Místní knihovna v Krásném	Krásné	Obec	153	63		
30	Obecní knihovna v Krouně	Krouna	Obec	1397	2683		
31	Obecní knihovna v Lánech	Lány	Obec	243	4662		
32	Obecní knihovna v Libkově	Libkov	Obec	79	4419		
33	Základní knihovna v Lukavicích	Lukavice, okr. Chrudim	Obec	943	2		
34	Obecní knihovna v Luži	Luže	Obec	2580	88		
35	Městská knihovna Chrudim	Medlešice	MěK	0	4054		
36	Městská knihovna Chrudim	Chrudim, MěK	MěK	23240	706		
37	Místní knihovna Miřetice	Miřetice	Obec	1233	56		

38	Místní knihovna Švihov	Miřetice	Obec	0	55		
39	Místní knihovna v Mladoňovicích	Mladoňovice	Obec	319	3021		
40	Obecní knihovna v Morašicích	Morašice	Obec	636	5751		
41	Místní knihovna v Mrákotíně	Mrákotín	Obec	370	2560		
42	Obecní knihovna v Načešicích	Načešice	Obec	570	1528		
43	Obecní knihovna v Licoměřicích	Načešice	Obec	0	1529		
44	Obecní knihovna v Nasavrkách	Nasavrky	Obec	1656	1009		
45	Obecní knihovna Nové Hrady	Nové Hrady	Obec	288	72		
46	Základní obecní knihovna v Perálcích	Perálec	Obec	238	13		
47	Obecní knihovna Pokřikov	Pokřikov	Obec	261	194		
48	Obecní knihovna v Prachovicích	Prachovice	Obec	1503	91		
49	Knihovna Předhradí	Předhradí	Obec	430	45		
50	Obecní knihovna Přestavlky	Přestavlky	Obec	208	5813/04		
51	Obecní knihovna v Prosetíně	Prosetín	Obec	790	4755		
52	Obecní knihovna Proseč	Proseč, okr. Chrudim	Obec	2173	1325		
53	Obecní knihovna v Rabštejské Lhotě	Rabštejská Lhota	Obec	704	543		
54	Obecní knihovna Raná	Raná	Obec	379	665		
55	Městská knihovna Ronov nad Doubravou	Ronov nad Doubravou, MěK	Město	64	1743		
56	Obecní knihovna Rosice	Rosice	Obec	1396	68		
57	Obecní knihovna Rozhovice	Rozhovice	Obec	272	65		
58	Obecní knihovna Seč	Seč, okr. Chrudim	Obec	1665	58		
59	Městská knihovna Skuteč	Skuteč, MěK	Město	5254	47		
60	Městská knihovna Slatiňany	Slatiňany, MěK	Město	4106	197		
61	Obecní knihovna Sobětuchy	Sobětuchy	Obec	834	5688		
62	Obecní knihovna Stolany	Stolany	Obec	372	3396		
63	Obecní knihovna Studnice	Studnice	Obec	463	6337		
64	Obecní knihovna ve Svratouchu	Svratouch	Obec	893	5340		
65	Městská knihovna Chrudim	Topol	MěK	0	4055		
66	Obecní knihovna v Trhové Kamenici	Trhová Kamenice	Obec	903	2703		
67	Obecní knihovna v Trojovicích	Trojovice	Obec	183	4697		
68	Městská knihovna v Třemošnici	Třemošnice, MěK	Město	3144	229		
69	Obecní knihovna Třebřichy	Třebřichy	Obec	286	5794		

70	Obecní knihovna v Tuněchodech	Tuněchody	Obec	590	118
71	Obecní knihovna Uherčice	Uherčice	Obec	122	9
72	Obecní knihovna v Úhřeticích	Úhřetice	Obec	484	4417
73	Obecní knihovna ve Vápenném Podolu	Vápenný Podol	Obec	217	89
74	Obecní knihovna Včelákov	Včelákov	Obec	562	234
75	Obecní knihovna Vejvanovice	Vejvanovice	Obec	301	5140
76	Obecní knihovna Vinary	Vinary	Obec	112	6189
77	Obecní knihovna Vojtěchov	Vojtěchov	Obec	415	579
78	Obecní knihovna Vortová	Vortová	Obec	265	301
79	Místní knihovna Všeradov	Všeradov	Obec	159	5648
80	Místní knihovna v Zaječicích	Zaječice	Obec	1026	524
81	Obecní knihovna ve Zderazi	Zderaz	Obec	274	43
82	Místní knihovna v Žumberku	Žumberk	Obec	244	4125
83	Obecní knihovna Míčov - Sušice	Míčov - Sušice	Obec	262	6405
84	Střemošice	Střemošice	Obec	185	6429
	Celkem			95627	

MĚK Chrudim zřizuje další dvě pobočky přímo na území města – u Stadionu a Topolská.

Tyto pobočky nemají vlastní evidenční čísla, jsou zapsány ve zřizovací listině mateřské knihovny a jejich fond je součástí fondu mateřské knihovny, nejsou obsluhovány z RF a nedostávají výměnné fondy.

+ Obecní knihovny, které jsou nové: Bousov, Leštinka, Hroubovice, Obec Vysočina

1.1.9.3 Analýzy úřadu práce v okrese Chrudim

Analýza poptávky po pracovní síle a nabídky pracovní síly v okrese Chrudim za květen 2016

Z analýzy úřadu práce aktuálně vyplývají určité disproporce mezi nabídkou pracovní síly a poptávkou po pracovní síle. Uchazeči o zaměstnání se v nejvíce případech identifikovali jako všeobecní administrativní pracovníci, sekretáři a pracovníci pro zadávání dat a zpracování textů (278 uchazečů), dále jako pomocní pracovníci v oblasti těžby, stavebnictví, výroby, dopravy a v příbuzných oborech (244 uchazečů, z toho 21 cizinců s povolením), pracovníci v oblasti prodeje (234 uchazečů), uklízeči a pomocníci (210 uchazečů) nebo pracovníci v oblasti osobních služeb (179 uchazečů).

Největší poptávka na prvních pěti místech byla po kovodělnících, strojírenských dělnících a pracovnících v příbuzných oborech (239 volných míst), pracovnících v oblasti ochrany a ostrahy (114 volných míst), dále po pracovnících v oblasti osobních služeb (109 volných míst), pomocných pracovnících v oblasti těžby, stavebnictví, výroby, dopravy a v příbuzných oborech (105 volných míst) a pracovnících v oblasti prodeje (98 volných míst).

Za povšimnutí stojí profese kovodělníci, strojírenští dělníci a pracovníci v příbuzných oborech. Zde poměrně ve velké míře převažuje poptávka po pracovní síle nad nabídkou pracovní síly (239 volných míst x 131 uchazečů o zaměstnání). Podobná situace, avšak s nižšími celkovými čísly, existuje také v případě profese obsluha stacionárních strojů a zařízení (69 volných míst x 5 uchazečů o zaměstnání) nebo u profese specialisté v oblasti zdravotnictví (19 volných míst x 6 uchazečů).

Největší disproporce mezi nabídkou a poptávkou pracovní síly (s převahou nabídky) u jednotlivých profesí můžeme identifikovat v případě kvalifikovaných zemědělských pracovníků (30 uchazečů o zaměstnání x 2 volná místa), dále v případě všeobecných administrativních pracovníků, sekretářů a pracovníků pro zadávání dat a zpracování textů (278 uchazečů o zaměstnání x 22 volných míst) nebo uklízečů a pomocníků (210 uchazečů o zaměstnání x 69 volných míst).

Analýza neobsazenosti volných pracovních míst podle profese v okrese Chrudim za 1. čtvrtletí 2016

V prvním čtvrtletí roku 2016 bylo v evidenci úřadu práce nejvíce volných pracovních míst v rámci profese řemeslníci a opraváři (340 volných míst). Na obsluhu stacionárních strojů a zařízení, montéry připadlo 195 volných míst, na pracovníky ve službách a prodeji 185 volných míst. Za zmínku stojí ještě profese s názvem kovodělníci, strojírenští dělníci a pracovníci na stavbách (177 volných míst).

V rámci této dílčí analýzy je sledována také doba neobsazenosti volných pracovních míst podle profese. v tomto případě stojí za povšimnutí 115 volných pracovních míst po dobu 6-12 měsíců a 66 míst po dobu delší než 12 měsíců nabízených řemeslníkům a opravářům. Dlouhodobě se nedaří ideálně obsazovat také pozice kovodělníků, strojírenských dělníků a pracovníků na stavbách (80 volných míst po dobu 6-12 měsíců a 39 míst po dobu delší než 12 měsíců) nebo obsluhu strojů a zařízení, montéry (40 volných míst po dobu 6-12 měsíců a 23 míst po dobu delší než 12 měsíců).

Analýza neobsazenosti volných pracovních míst podle vzdělání v okrese Chrudim za 1. čtvrtletí 2016

Největší počet volných pracovních míst v chrudimském okrese představovala místa s požadavkem na základní a praktickou školu (celkem 439 volných míst), následovala místa s požadavkem na střední odborné vzdělání s vyučením (celkem 392 volných míst). Naopak na druhé straně tabulky byla místa s požadavkem na vysokoškolské vzdělání (celkem 19 volných míst). Analýza dále ukázala, že obsazování míst s požadavkem na základní a praktickou školu spolu s místy s požadavkem na Střední odborné vzdělání s vyučením se nedaří obsazovat ani z dlouhodobějšího hlediska. v prvním případě přetrvává 107 volných míst 6-12 měsíců a 75 míst více než 12 měsíců. v druhém případě zůstává 75 míst volných 6-12 měsíců a 55 míst více než 12 měsíců.

1.2 Specifická část analýzy

1.2.1 Témata MAP v řešení území X Uplatnění klíčových témat dle metodiky MAP v řešení území - jak se v dokumentu uplatňují a kde

Zpracováno v rámci průniku strategických dokumentů – viz kapitola 1.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání a Dotazníku MAP – viz příloha č. 2. Dotazník MAP ORP Chrudim_2016_v04.

Doplnit vyhodnocení z druhého dotazování ve školách

1.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace, apod.

Rozpracováno.

1.2.3 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Připravuje se.

1.3 Výhodiska pro strategickou část

1.3.1 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů je uvedeno v tabulce Návrhy problémů_MAP ORP Chrudim_2016, která je přílohou č. 3 tohoto dokumentu.

1.3.2 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Viz návrh strategického rámce MAP v ORP Chrudim.

1.3.3 SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje, povinných a doporučených opatření MAP v řešeném území

Prioritní oblast 1. Rozvoj partnerství v území

<p>SILNÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> Lokální existující partnerství, které slouží jako příklad dobré praxe (škola x rodič/škola x rodič x subjekt z praxe) 	<p>SLABÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> Pouze lokální partnerství Neexistence koordinace širšího partnerství Kapacitní omezení partnerství
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvoření nových partnerských vazeb* Maximální využití informací o existenci zájemců o partnerství 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> Malý zájem o partnerství Nevyužití možného potenciálu partnerství Neexistence informačního systému o partnerech

*vazba na povinné opatření MAP (1., 2., 3.)

Prioritní oblast 2. Rozvoj potenciálu pedagogů, dalších pracovníků působících ve vzdělávání, výchově a expertů

<p>SILNÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> Existence mnoha motivovaných pedagogů* – příklad následování Dostatečně rozvinuté zázemí z hlediska možností vzdělání 	<p>SLABÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemotivovaní a nekvalitní pedagogové bez invence a zájmu rozvíjet potenciál vlastní a žáků* Nedostatečná podpora pedagogů v kariérním rozvoji (motivující kariérní řád)* nedostatečná profesní příprava (teorie VŠ a potřeby praxe, spolupráce s univerzitami)* nedostatečné využití potenciálu pedagogů
--	---

PŘÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení motivace pedagogů (profesní, finanční, osobní) • Zajištění prestiže vzdělávání ve společnosti • Systémové řešení pro větší zapojení alternativních způsobů výuky, zapojení odborníků, expertů z praxe* • snižování administrativní zátěže pedagogů (výše úvazku apod.) • systémové řešení zapojení odborníků z praxe*	HROZBY <ul style="list-style-type: none"> • Roztříštěnost a nekoncepčnost systému řízení vzdělávání ze strany MŠMT • Nedostatečná podpora vedoucích pracovníků při strategickém plánování a řízení ve vzdělávání odpovídající místním potřebám • Provozně organizační dopady častých legislativních změn a úprav

*vazba na povinné opatření MAP (1., 2., 3.)

Prioritní oblast 3. Rozvoj potenciálu dětí, žáků a účastníků vzdělávání

SILNÉ <ul style="list-style-type: none"> • Existující pozitivní příklady systému vzdělávání v minulém období • Odpovídající vzdělávací prostředí	SLABÉ <ul style="list-style-type: none"> • Postupné a stabilní snižování úrovně vzdělávání ve smyslu konečného využití potenciálu dítěte v následné praxi (průměrnost)* • Nevyužitý potenciál objektů ZŠ pro formy „komunitních škol“ • Neexistence systematické koordinace přenosu informací o potenciálu dítěte/žáka*
PŘÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Individuální přístup k dítěti/žákovi* • Specializace bez omezení inkluze (přirozená selekce v pozitivním slova smyslu tak, aby se neomezovala ani jedna ze skupin dětí/žáků)* • Využívání příkladů dobré praxe z jiných škol v ČR i zahraničí*	HROZBY <ul style="list-style-type: none"> • Nezájem ze strany škol a rodičů, veřejnosti o „běžného „žáka“ • Nedostatek expertů pro identifikaci potenciálu dítěte, žáka* • Náročnost systému sledování vývoje dítěte

* vazba na povinné opatření MAP (1., 2., 3.)

Prioritní oblast 4. Využití potenciálu rodičů, zřizovatelů a ostatních relevantních subjektů

SILNÉ <ul style="list-style-type: none"> • Dostatečný potenciál lidských zdrojů pro zapojení se do společných aktivit • Dostatečný potenciál infrastruktury	SLABÉ <ul style="list-style-type: none"> • Dlouhodobě nízký zájem o aktivizaci ve společnosti všech zúčastněných • Nedostatečná míra spolupráce školy – zřizovatele – rodiče (vyváženě, po celém regionu)*
PŘÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Zapojení rodičů/zřizovatelů/subjektů do vzdělávacího systému • Vytvoření systému informací o nabídce ze strany rodičů a místních subjektů pro školy • Všeobecné posílení motivace a prestiže vzdělávání (zacílení na místní potřeby-vztah k regionu)*	HROZBY <ul style="list-style-type: none"> • Nezájem ze strany rodičů/subjektů* • Neexistence dlouhodobého stabilního systému vzdělávání • Provozně organizační dopady častých legislativních změn a úprav

* vazba na povinné opatření MAP (1., 2., 3.)

Prioritní oblast 5. Rozvoj infrastruktury

SILNÉ <ul style="list-style-type: none"> • Dostupnost vzdělávacích zařízení • Dostatečné zasíťování škol na území • Dobrá spolupráce se zřizovateli • Snaha o zajištění bezbariérovosti škol • Zájem o rozšiřování kapacit školní družiny a zařízení pro zájmové a neformální vzdělávání	SLABÉ* <ul style="list-style-type: none"> • Špatný technický stav některých škol a vzdělávacích zařízení v území; např. pláště budovy; zateplení budov; energetická náročnost, zastaralé zázemí apod.) • Nedostatek kmenových tříd a jejich vybavení • Neodpovídající stav venkovních prostor vzdělávacích některých zařízení, neodpovídající vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, botanické zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky apod. • Nevhodné dispoziční řešení budov • Nedostatečná vybavenost kompenzačními pomůckami a speciálním vybavením • Nedostatečná vybavenost škol (vnitřní vybavení a inventář, nedostatečné prostory a materiální a technické vybavení pro podporu mimoškolní činnosti; nedostatečné vybavení polytechnických učeben fyziky, chemie, přírodopisu, dílny, apod. a zastaralé vybavení učeben IT a CIJ; Nedostatečné vybavení pro práci s digitálními technologiemi) dle aktuálních potřeb • Neexistence dlouhodobého systému podpory infrastruktury vzdělávacích zařízení • Omezená možnost směřování dotačních a jiných prostředků •
--	--

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Využití dotační titulů (evropských, národních i krajských) • Rozšíření bezbariérovosti škol • Vyhledávání využitelných prostor v rámci rozvoje nových partnerství* • Dostupnost informace o využitelných prostorách v území pro školní i mimoškolní činnost • Podpora státní správy • Spolupráce se zřizovateli a NNO v oblasti optimálního využití infrastruktury* • Zajištění podpory pro nové formy dopravní obslužnosti specializované na dopravu dětí a žáků do škol v regionu	<ul style="list-style-type: none"> • Udržitelnost technického stavu školských a vzdělávacích zařízení • Nedostatečná kapacita ZŠ, MŠ především v SVL* • Rušení mateřských škol na malých obcích • Nedostatečná kapacita školních družin ve vztahu k místním potřebám, nedostatek prostor; • Nestabilní legislativní prostředí • Dopady častých legislativních změn a úprav na požadavky zajištění infrastruktury vzdělávacích zařízení

* vazba na povinné opatření MAP (1., 2., 3.)